

Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Latvijas iedzīvotāju aptauja

2015.gada novembris

Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs

Saturs

Aptaujas tehniskā informācija.....	3
Terminu skaidrojums.....	4
Respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums.....	5
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula.....	6
1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā.....	7
1.1. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu.....	9
1.2. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā.....	10
1.3. Rīcība bruņota konflikta gadījumā.....	17
2. Informācijas avoti uzziņai par valsts aizsardzības jautājumiem	18
3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējumu	21
4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem	23
4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā).....	26
4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotos spēkos vērtējums.....	27
4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem	28
4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem	30
4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku dalību starptautiskajās operācijās	32
5. Attieksme pret militāro dienestu.....	34
5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguvi.....	36
5.2. Profesionālā dienesta/ militārās karjeras izvēles popularitāti veicinoši un kavējoši faktori.....	37
5.3. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā.....	39
6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību un tās uzdevumiem	42
6.1. Uzticēšanās NATO.....	44
6.2. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību	45
6.3. Uzskati par prioritārajiem NATO uzdevumiem.....	46
Aptaujā izmantotā anketa.....	48

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 17 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1022 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1022 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (128 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 06.11.2015. līdz 18.11.2015.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR IeM PMLP Iedz. reģ. dati uz 19.02.2015.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0
REGIONS			
Rīga	33.1	32.3	32.3
Pierīga	17.9	18.0	18.0
Vidzeme	10.1	10.1	10.1
Kurzeme	12.3	12.9	12.9
Zemgale	11.8	12.2	12.2
Latgale	14.8	14.6	14.6
DZIMUMS			
Vīrieši	43.4	47.7	47.7
Sievietes	56.6	52.3	52.3
TAUTĪBA			
Latvieši	59.1	58.7	58.7
Citi	40.9	41.3	41.3
VECUMS			
17 - 24 g.v.	12.7	12.1	12.1
25 - 34 g.v.	18.3	20.5	20.5
35 - 44 g.v.	15.9	18.6	18.6
45 - 54 g.v.	19.5	18.9	18.9
55 - 74 g.v.	33.7	29.9	29.9
STATUSS			
Strādājošie	61.3	63.9	
Nestrādājošie	38.7	36.1	
IZGLĪTĪBA			
Pamatzglītība	11.0	11.3	
Vidējā, vidējā profesionālā	61.5	61.1	
Augstākā	27.5	27.7	
PILSONĪBA			
LR pilsoņi	86.8	87.1	
Respondenti bez LR pilsonības	13.2	12.9	

*Dati tika pakļauti svēršanas procedūrai. Atskaitē izmantoti svērti procenti un nesvērts skaits.

Projekta vadītāja	Ieva Strode
Materiālu sagatavoja	Jūlija Ponomarjova, Santa Miezīte
Aptauju vadīja	Māra Lasmane, Kristīne Šarapina
Datu masīvu veidoja	Diāna Goreliševa

SKDS, 2015.gada novembris

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Terminu skaidrojums

IZLASE

Latvijas iedzīvotāju kopuma mikromodelis

REGIONS

Rīga - Rīgas pilsēta

Pierīga

Pilsētas - Jūrmala

Novadi - Alojas, Ādažu, Babītes, Baldones, Camikavas, Engures, Garkalnes, Ikšķiles, Inčukaina, Jaunpils, Kandavas, Krimuldas, Kēguma, Kēkavas, Lielvārdes, Līmbažu, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salacgrīvas, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Stopiņu, Tukuma novads.

Vidzeme

Pilsētas - Valmiera.

Novadi - Alūksnes, Amatas, Apes, Beverīnas, Burtnieku, Cesvaines, Cēsu, Ērgļu, Gulbenes, Jaunpiebalgas, Kocēnu, Līgatnes, Lubānas, Madonas, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekule, Raunas, Rūjienas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Varakļānu, Vecpiebalgas novads.

Kurzeme

Pilsētas - Ventspils, Liepāja.

Novadi - Aizputes, Alsungas, Amāts, Brocēnu, Dundagas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Mērsraga, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rojas, Rucavas, Saldus, Skrundas, Talsu, Vainodes, Ventspils novads.

Zemgale

Pilsētas - Jelgava, Jēkabpils.

Novadi - Aizkraukles, Aknīstes, Auces, Bauskas, Dobeles, Iecavas, Jaunjelgavas, Jelgavas, Jēkabpils, Kokneses, Krustpils, Neretas, Ozolnieku, Pļaviņu, Rundāles, Salas, Skrīveru, Tērvetes, Vecumnieku, Viesītes novads.

Latgale

Pilsētas - Daugavpils, Rēzekne.

Novadi - Aglonas, Baltinavas, Balvu, Ciblas, Dagdas, Daugavpils, Ilūkstes, Kārsavas, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Preiļu, Rēzeknes, Riebiņu, Rugāju, Vārkavas, Viļakas, Viļānu, Zilupes novads.

APDZĪVOTĀS VIETAS TIPS

Rīga - Rīgas pilsēta.

Cita pilsēta - Daugavpils, Liepāja, Jelgava, Ventspils, Rēzekne, Jūrmala, Valmiera, Jēkabpils, citas pilsētas.

Lauki - pagasti, lauku viensētas.

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība - respondents ar pamata vai nepabeigtu vidējo izglītību.

Vidējā, vidējā profesionālā - respondents ar vispārējo vidējo, vidējo speciālo, nepabeigtu augstāko izglītību.

Augstākā - respondents ar augstāko izglītību.

NODARBINĀTĪBAS SEKTORS

Publiskais sektors - respondenti, kuri strādā valsts vai pašvaldības iestādēs vai uzņēmumos ar valsts vai pašvaldības kapitālu.

Privātais sektors - respondenti, kuri strādā uzņēmumos ar privāto kapitālu.

Nestrādā - respondenti: māsaimnieces, pensionāri, skolēni, studenti, bezdarbnieki.

Cits - respondenti, kuriem ir gadījuma darbi, strādā apmaksātu darbu sabiedriskās organizācijās, kā arī tie respondenti, kuri nezināja konkrētu nodarbinātības sektoru.

PAMATNODARBOŠANĀS

Vadītājs - augstākā vai vidējā līmeņa vadītājs: uzņēmuma, firmas, organizācijas, nodaļas vadītājs, vadošais speciālists uzņēmumā, iestādē.

Speciālists, ierēdnis - ierēdnis vai darbinieks valsts, pašvaldību iestādē vai privātā uzņēmumā; nestrādā fizisku darbu.

Strādnieks - ierindas darbinieks rūpniecībā, celtniecībā, lauksaimniecībā, tirdzniecībā, apkalpojošajā sfērā, sabiedriskajā ēdināšanā; strādā fizisku darbu.

Zemnieks - persona, kas strādā sev piederošā lauku saimniecībā.

Individuālais darbs - pats sev darba devējs, arī profesionāls speciālists (advokāts, ārsts u.tml.), uzņēmuma īpašnieks.

Pensionārs - persona, kas ir pensijā un nestrādā algotu darbu, arī invaliditātes pensionārs.

Skolnieks, students - persona, kas mācās dienas nodaļā kādā no mācību iestādēm.

Māsaimniece - persona, kas ir māsaimnieks vai māsaimniece un pašlaik nestrādā algotu darbu, arī ja atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā.

Bezdarbnieks - persona, kas ir darba spējīgā vecumā un nekur nestrādā.

ĪENĀKUMU LĪMENIS

Vidējie ienākumi uz vienu ģimenes locekli mēnesī, ieskaitot visus ienākumus (algas, stipendijas, pabalstus, pensijas u.t.t.) pēc nodokļu nomaksas

Zemi - līdz €199

Vidēji zemi - no €200 līdz €250

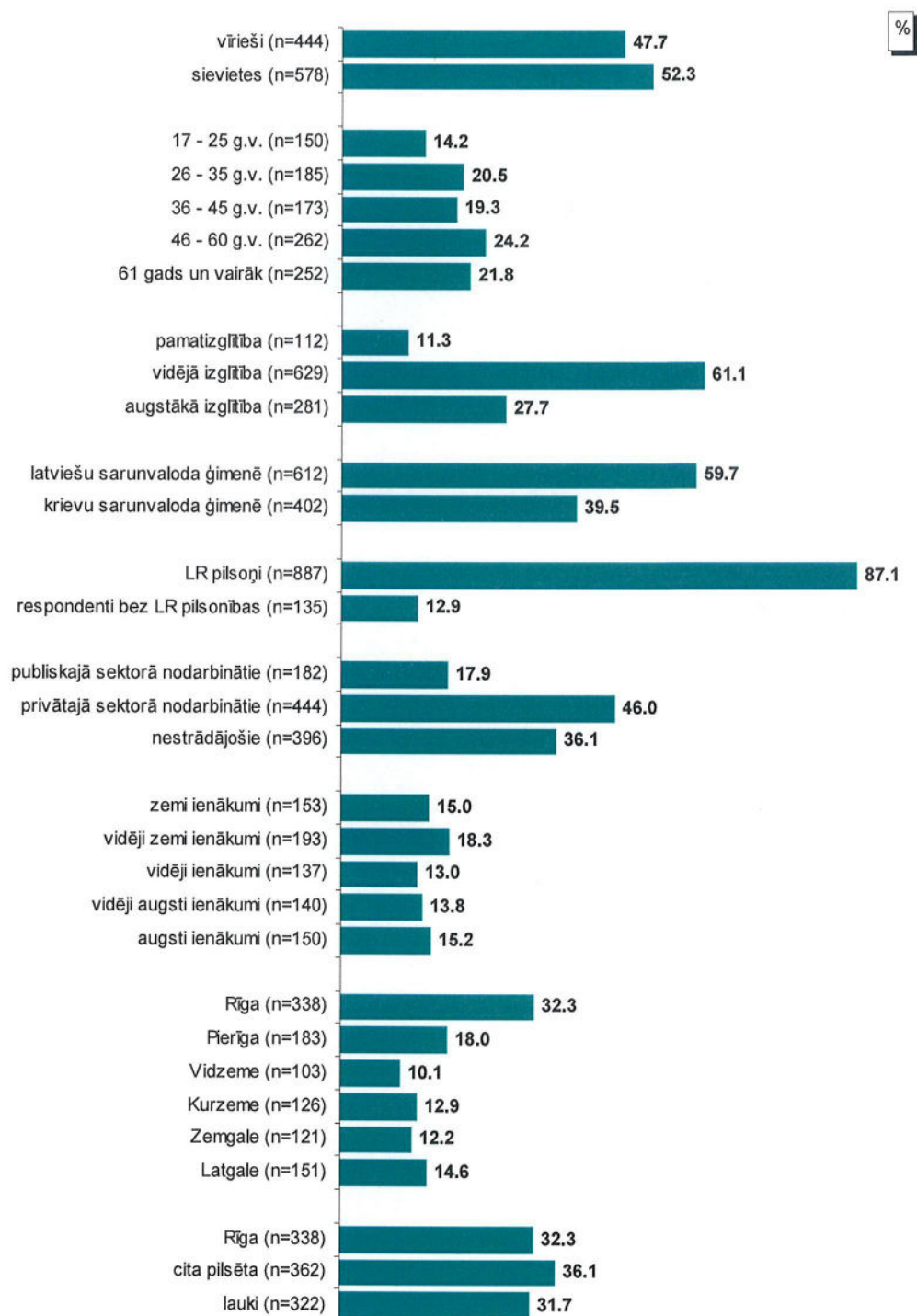
Vidēji - no €251 līdz €300

Vidēji augsti - no €301 līdz €429

Augsti - €430 un vairāk.

SKDS, 2015.gada novembris

Respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums

Bāze: visi respondenti, n=1022

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Statistiskā kļūda tiek aprēķināta pēc sekojošās formulas :

$$SK = q \times \sqrt{\pi \times (100 - \pi) / n}$$

kur :

SK - statistiskā kļūda

q - koeficients, kas pie 95% varbūtības ir vienāds ar 1.96

π - pētījumā iegūtais respondentu atbilžu procentuālais sadalījums

n - respondentu skaits

Lai ērtāk un ātrāk noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir lietderīgi izmantot statistiskās kļūdas novērtēšanas tabulu.

PĒTĪJUMA REZULTĀTU STATISTISKĀS KĻŪDAS NOVĒRTĒŠANAS TABULA
(ar 95 % varbūtību)

Procentuālais atbilžu sadalījums (%)	Respondentu skaits [N] =															
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1500	2000
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.4
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.8	0.7	0.6
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	0.9
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.0
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.2
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8	1.7	1.5	1.3
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9	1.8	1.6	1.4
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1	2.0	1.8	1.6
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3	2.2	1.9	1.7
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4	2.3	2.0	1.8
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5	2.4	2.1	1.8
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.5	2.2	1.9
28 vai 72	12.6	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7	2.5	2.3	2.0
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.3	2.0
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8	2.6	2.4	2.1
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.7	2.4	2.1
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9	2.8	2.5	2.2
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9	2.8	2.5	2.2
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.5	2.2

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina nesvērts respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas + / - procentos ar **95% varbūtību**.

Piemēram, ja pētījuma rezultātā no visiem aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem (respondentu skaits n=1022) tiek iegūta mērķa grupa 10.0%, kas pauž apstiprinošu attieksmi pret spriedumu vai izteikumu "X", tad ar 95% varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir + / - 1.9% robežās. No tā izriet, ka mērķa grupa, kura identificē sevi ar spriedumu vai izteikumu "X", ir no 8.1% līdz 11.9%.

1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā

2015.gada novembrī tika veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja, kurā respondentiem lūdza nosaukt Latvijai aktuālākos riskus, novērtēt gada laikā notikušās izmaiņas aizsardzības jomā, kā arī detalizētāk raksturot savu viedokli par tām.

1.1. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu

Lūgti norādīt trīs riskus (draudus), kuri Latvijai ir visaktuālākie, visbiežāk respondenti nosauca ekonomisko krīzi (55%). Salīdzinoši bieži par nozīmīgiem riskiem uzskatīti arī militārie riski (37%), noziedzība (34%) un narkomānija (33%). Konfliktus starp dažādu tautību cilvēkiem minēja 26%, terorismu – 26%, dabas vai cilvēku radītas ekoloģiskās katastrofas – 18%, kiberuzbrukumus – 14%, bet enerģētiskos draudus – 9%. Uzskatu, ka Latvijā nav nekādu reālu, nozīmīgu risku/ draudu, pauda 6%.

Salīdzinot 2014. un 2015.gada aptauju rezultātus, jāsecina, ka 2015.gadā retāk nekā pirms gada par nozīmīgiem draudiem Latvijai uzskatītas ekonomiskās krīzes (2014.gads: 68%, 2015.gads: 55%) un enerģētiskie draudi (2014.gads: 21%, 2015.gads: 9%). Savukārt biežāk nekā pirms gada respondenti bija satraukušies par terorismu (2014.gads: 11%, 2015.gads: 26%) un kiberuzbrukumiem (2014.gads: 9%, 2015.gads: 14%).

1.2. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā

Saskaņā ar aptaujas datiem kopumā 46% respondentu atbildēja, ka pēdējā gada laikā situācija Latvijā drošības un aizsardzības jomā ir uzlabojusies („ievērojami uzlabojusies” un „uzlabojusies”), tajā skaitā 3% uzskatīja, ka tā ir „ievērojami uzlabojusies”. Pretēju viedokli („ievērojami pasliktinājusies” un „pasliktinājusies”) pauda 9%, tajā skaitā 1% norādīja, ka situācija Latvijā aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir „ievērojami pasliktinājusies”. Aptuveni 1/3 (31%) aptaujas dalībnieku atbildēja, ka situācija gada laikā nav mainījusies.

Veikto aptauju datu salīdzinājums liecina, ka vērtējums Latvijā aizsardzības jomā 2015.gadā ir vēl uzlabojies: viedokli, ka situācija palikusi labāka, 2015.gadā pauda 46%, 2014.gadā 30%, bet 2008.gadā – 19%.

Lūgti pamatot (šis bija t.s. „atvērtais” jautājums, kurā atbilžu varianti netika piedāvāti, respondenti paši formulēja savas atbildes), kāpēc viņi uzskata, ka situācija aizsardzības jomā gada laikā ir uzlabojusies, visbiežāk respondenti minēja NATO atbalstu, klātbūtni Latvijā (24%). Salīdzinoši bieži aptaujas dalībnieki norādīja, ka notiek mācības, pieredzes apmaiņa (22%), plāno palielināt/ palielināts aizsardzības budžets (21%) un tiek iepirkts/ saņemts jauns aprīkojums, ekipējums, tehnika (20%). 8% respondentu atbildēja, ka palielinās, uzlabojas Zemessardze, Jaunsardze, 6% norādīja, ka aizsardzības jomai tiek pievērsts vairāk uzmanības, bet 5% - ka tāda informācija izskan masu medijos, par to vairāk runā. Citas atbildes sniedza 3% un mazāk respondentu.

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā biežāk nekā pirms gada respondenti uzskatīja, ka situācija aizsardzības jomā ir uzlabojusies, jo notiek mācības, pieredzes apmaiņa (2014.gads: 15%, 2015.gads: 22%), plāno palielināt/

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

palielināts aizsardzības budžets (2014.gads: 11%, 2015.gads: 21%), tiek iepirkts/ saņemts jauns aprīkojums, ekipējums, tehnika (2014.gads: 10%, 2015.gads: 20%) un palielinās, uzlabojas Zemessardze, Jaunsardze (2014.gads: 3%, 2015.gads: 8%).

Pamatojot, kāpēc, viņi domā, ka situācija aizsardzības jomā nav mainījusies, visbiežāk respondenti puda viedokli, ka Latviju nekas neapdraud, militāru notikumu nav (10%). Nedaudz retāk (8%) tika minēts, ka aizsardzības jomai trūkst finansējuma, nauda tiek tērēta nelietderīgi. Citi aspekti nosaukti retāk.

Analizējot gada laikā notikušās pārmaiņas iedzīvotāju uzskatos, jāatzīmē, ka 2015.gadā retāk tika nosaukti tādi aspekti kā informācijas trūkumu medijos (2014.gads: 8%, 2015.gads: 4%) un nepietiekams/ slikts bruņojums, armijas nodrošinājums (2014.gads: 6%, 2015.gads: 3%).

Aptaujas dalībnieki, kuri norādīja, ka situācija aizsardzības jomā pēdējā gada laikā ir pasliktinājusies, visbiežāk savu viedokli pamatoja ar to, ka NATO neko nav mainījusi/ ir pasliktinājusi situāciju (20%) un ar bēgļu uzņemšanu, nelegālo imigrantu pieplūdumu (20%). Krievijas agresiju, aktivitātes, attiecību pasliktināšanos ar Krieviju minēja 13%, bet situāciju pasaulē kopumā – 6%, situāciju valstī, valdībā – 6%. Citas atbildes nosauktas retāk.

Salīdzinot ar 2014.gadu, 2015.gadā biežāk tika pausts viedoklis, ka NATO neko nav mainījusi/ ir pasliktinājusi situāciju (2014.gads: 11%, 2015.gads: 20%). Jāpiebilst, ka šogad viena no biežāk nosauktajām atbildēm („*bēgļu uzņemšana, nelegālie imigranti*”) iepriekš netika minēta. Savukārt retāk nekā pirms gada nosaukti tādi aspekti kā Krievijas agresija, aktivitātes, attiecību pasliktināšanās (2014.gads: 27%, 2015.gads: 13%), nepietiekams/ slikts bruņojums, armijas nodrošinājums (2014.gads: 10%, 2015.gads: 5%), finansējuma trūkums aizsardzības jomai, nelietderīga līdzekļu izmantošana (2014.gads: 13%, 2015.gads: 4%) un situācija Ukrainā (2014.gads: 10%, 2015.gads: 3%).

1.3. Rīcība bruņota konflikta gadījumā

Jautāti, kā viņi rīkotos, ja Latvijā izceltos ārēju spēku izraisīts bruņots konflikts, 51% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju norādīja, ka viņi valstī paliktu, tajā skaitā 24% atbildēja, ka Latvijā „*noteikti paliktu*”. To, ka šādā gadījumā no valsts aizbrauktu, atzina 37%, tajā skaitā „*noteikti aizbrauktu*” – 14%.

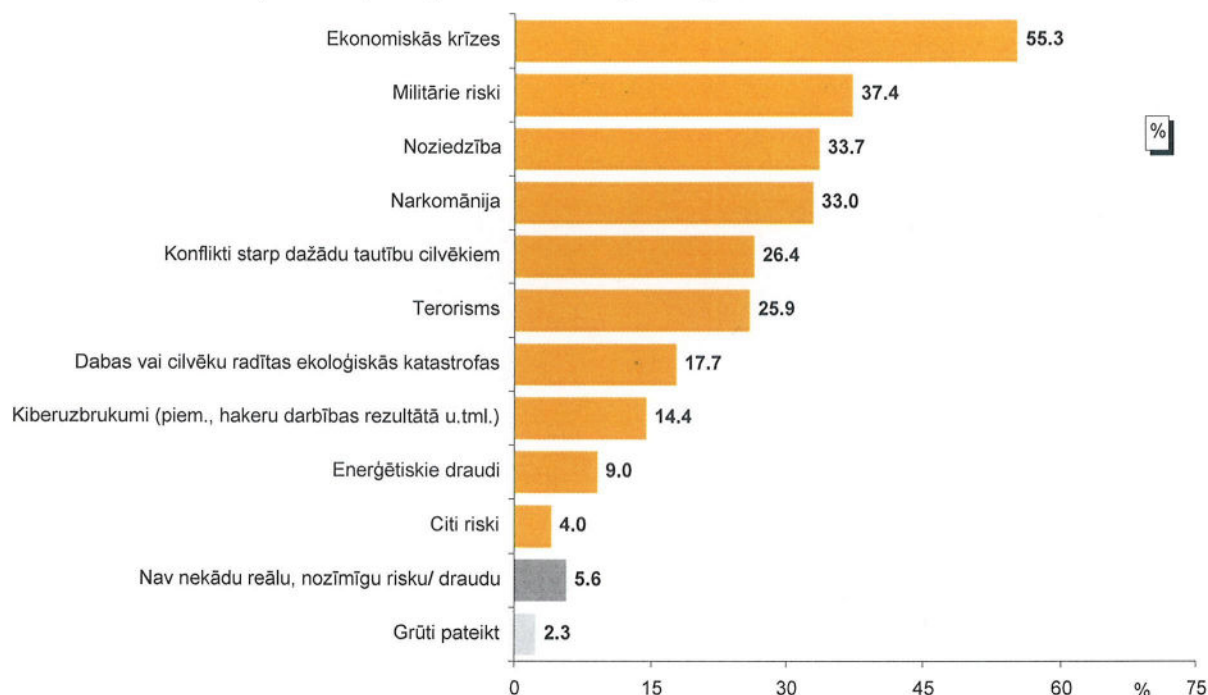
Analizējot sociāldemogrāfisko grupu atbildes, vērojams, ka biežāk nekā caurmērā to, ka Latvijā paliktu, norādīja vīrieši, respondenti, kuriem ir 46 gadi un vairāk, aptaujātie ar pamata vai vidējo izglītību, pētījuma dalībnieki ar latviešu sarunvalodu ģimenē, nestrādājošie, iedzīvotāji ar vidēji zemiem, vidējiem vai augstiem ienākumiem, Pierīgā, Vidzemē un Zemgalē dzīvojošie, kā arī lauku apvidu iedzīvotāji.

Savukārt to, ka no Latvijas aizbrauktu, biežāk nekā caurmērā atzina sievietes, respondenti vecumā no 17 līdz 45 gadiem, aptaujātie ar augstāko izglītību, iedzīvotāji ar krievu sarunvalodu ģimenē, strādājošie, aptaujas dalībnieki ar zemiem ienākumiem, kā arī Latgalē dzīvojošie.

1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā

1.1. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu

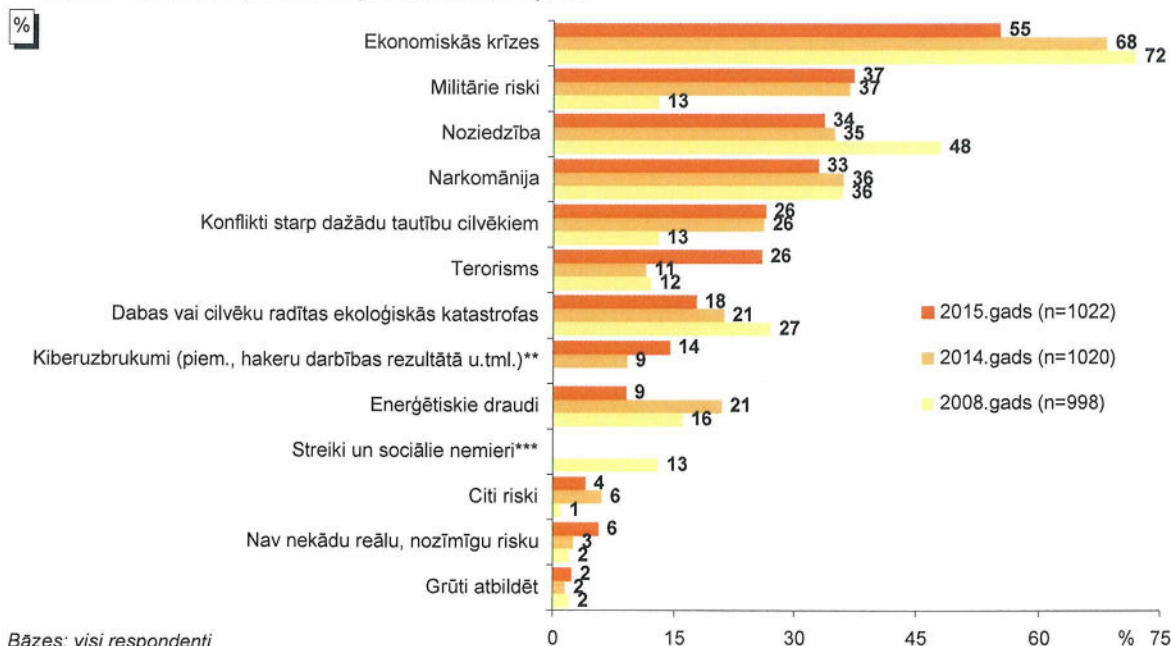
"Kuri 3 no šiem riskiem (draudiem) Latvijai ir visaktuālākie, nozīmīgākie?"

Bāze: visi respondenti, n=1022

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

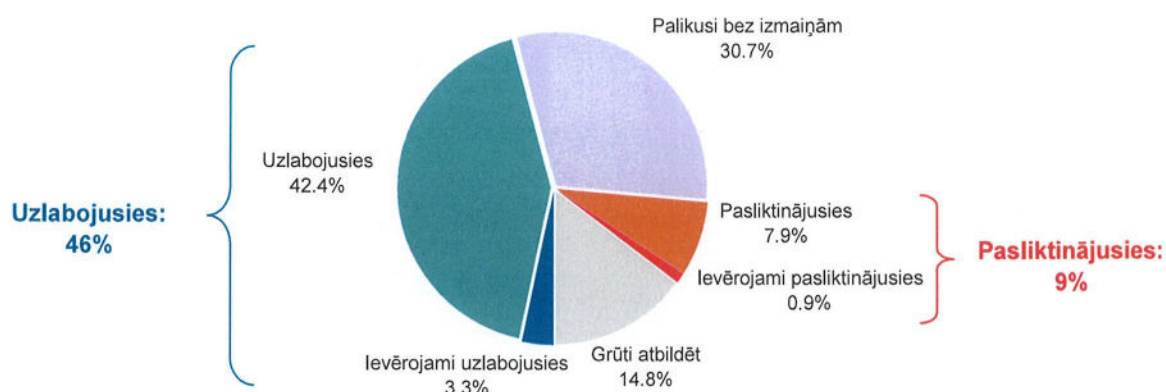
*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2008.gadā netika piedāvāts.

***2014. un 2015.gadā netika piedāvāts.

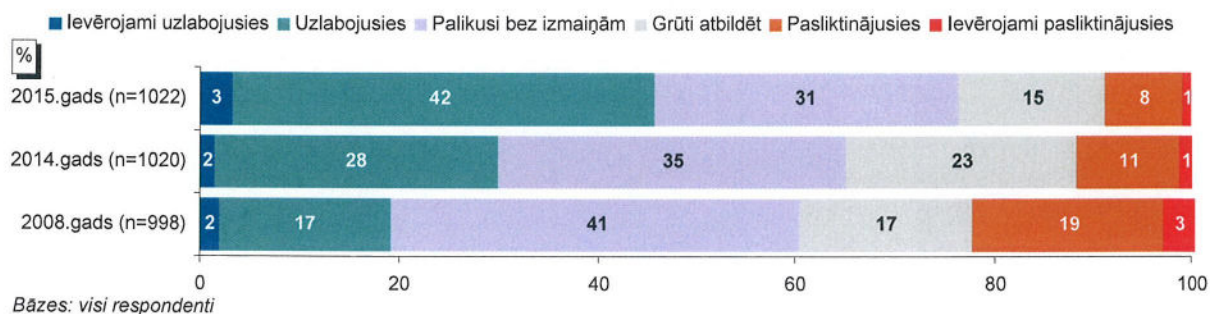
1.2. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā

"Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir..."

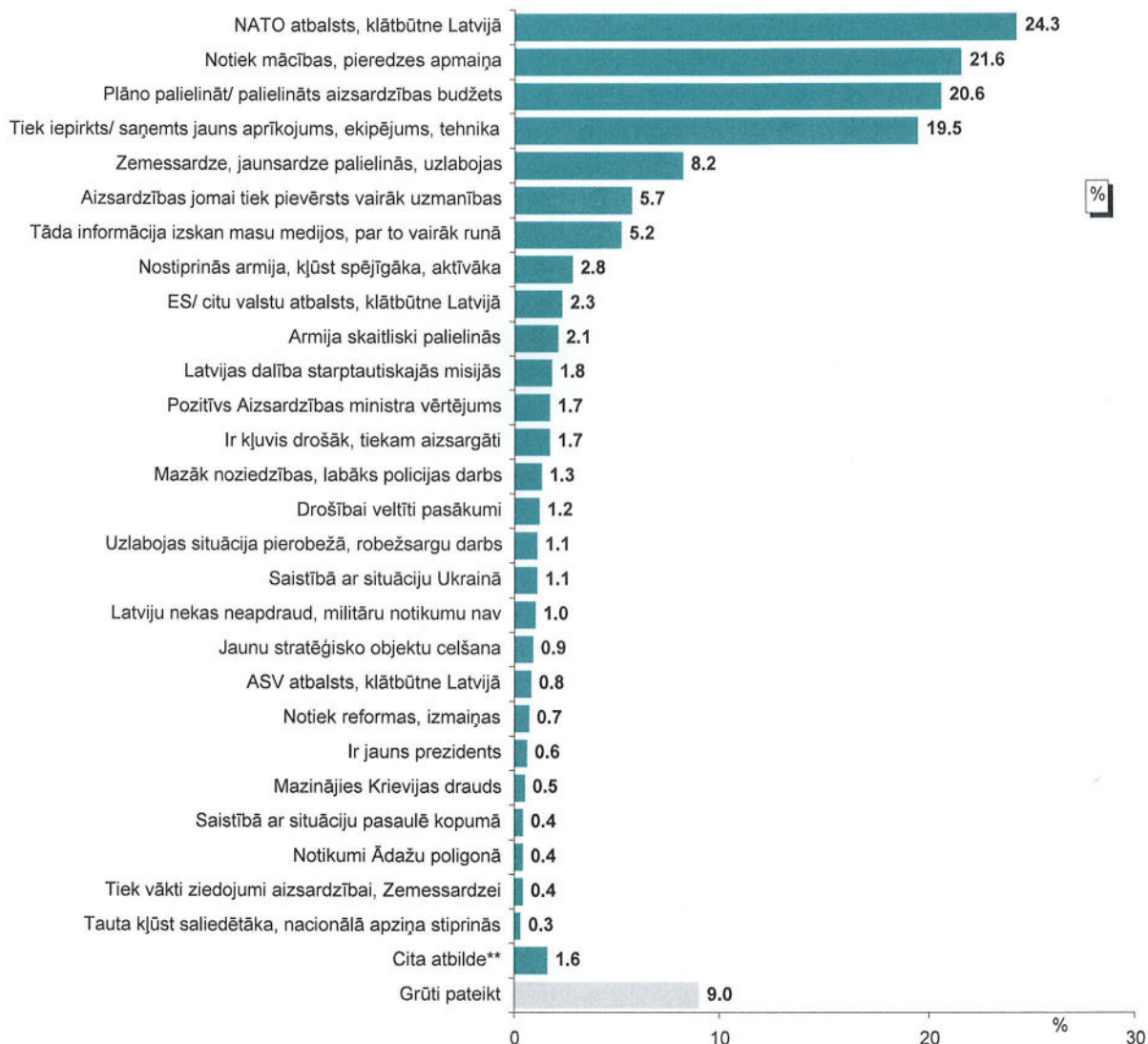
Bāze: visi respondenti, n=1022

2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir uzlabojusies?"

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir uzlabojusies, n=462

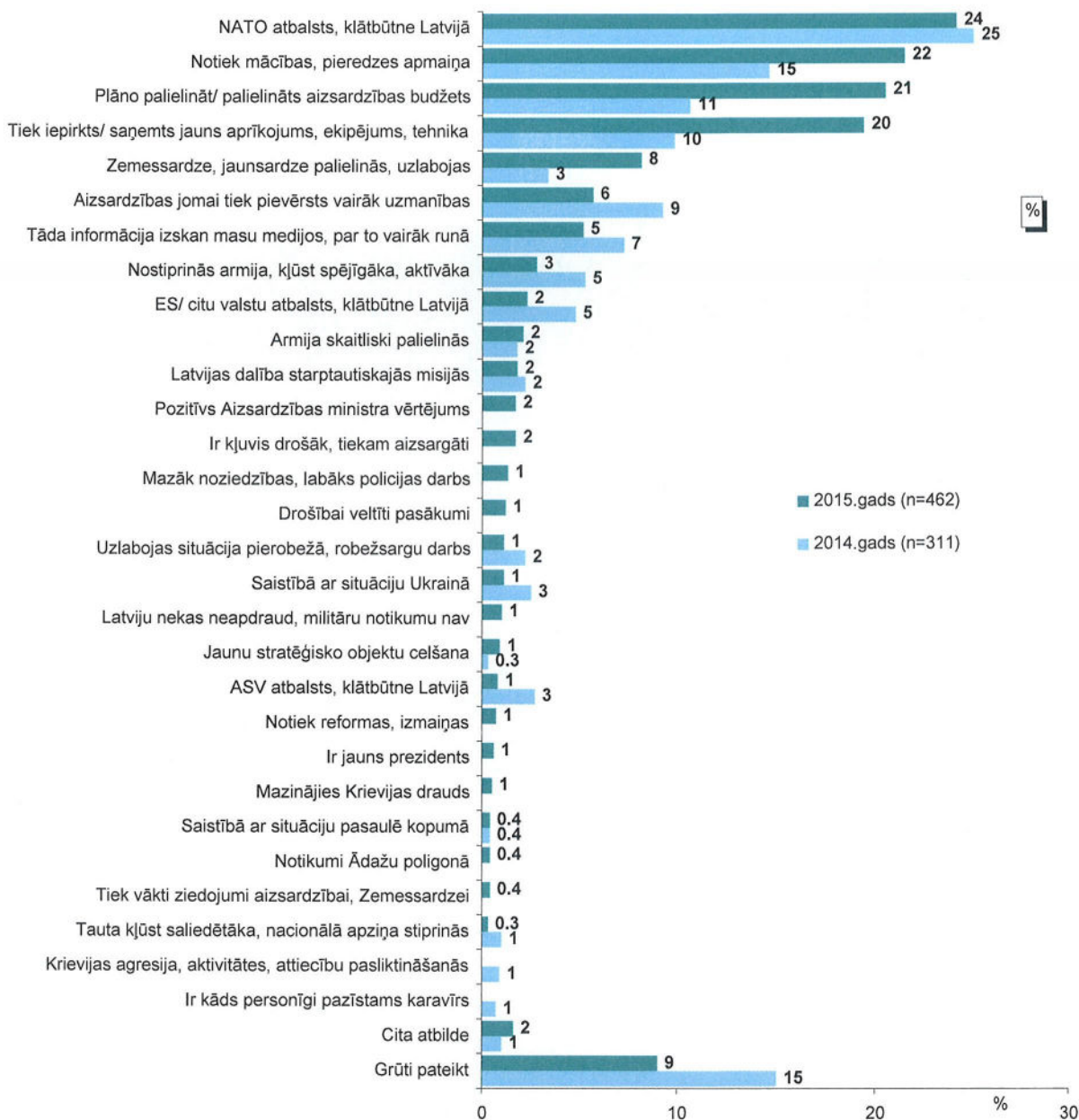
*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "cilvēki ir kļuvuši vērtīgāki un piesardzīgāki" (minēts 1 reizi); "cilvēki, kuri strādā valsts aizsardzības jomā, apmierināti ar darbu un algu" (minēts 1 reizi); "Eiropas prezidentūra Latvijā" (minēts 1 reizi); "jo vecāki par to runā" (minēts 1 reizi); "māca jauniešus mīlēt savu zemi" (minēts 1 reizi); "nevēlamo cilvēku ierašanās aizliegums Latvijā" (minēts 1 reizi); "stiprinām patriotismu" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir uzlabojusies?"

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

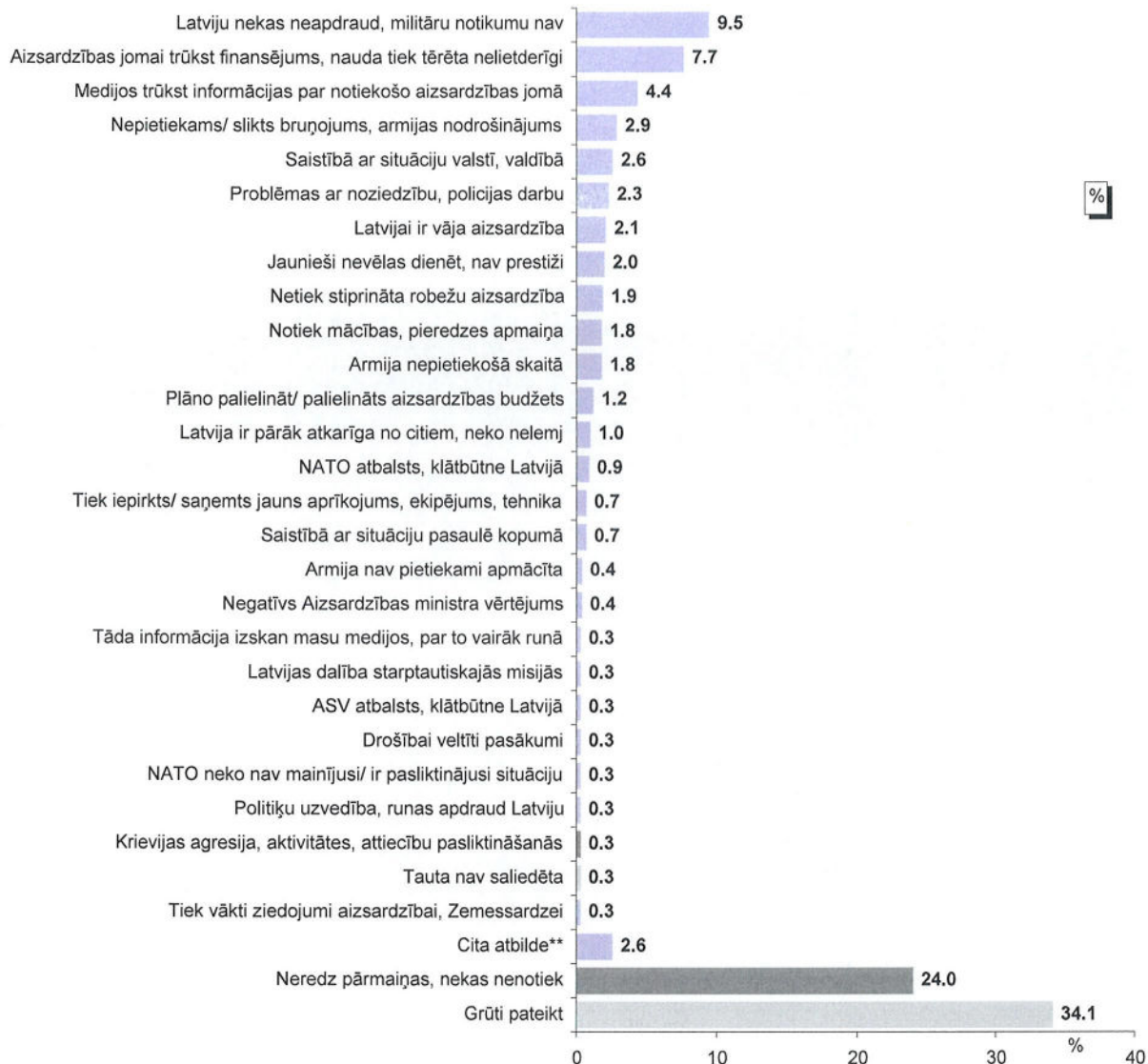

Bāzes: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir uzlabojusies

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā nav mainījusies?"

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palikusi bez izmaiņām, n=313

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "datu bāzes nav aizsargātas" (minēts 1 reizi); "konflikta gadījumā lielākā daļa cilvēku neaizsargās savu dzimteni" (minēts 1 reizi); "ministru maiņa" (minēts 1 reizi); "nav atrisināts neviens ārpolitikas jautājums, lai mazinātu draudus drošībai" (minēts 1 reizi); "nav skaidri definēti drošības un aizsardzības kritēriji" (minēts 1 reizi); "negribu neko sliktu domāt, Latvija jau sliktu ir redzējusi, pietiek" (minēts 1 reizi); "noticis nekas slikts nav, kaut gan draudi pastāv" (minēts 1 reizi); "to var redzēt pēc 18. novembra parādes" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā nav mainījusies?"

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

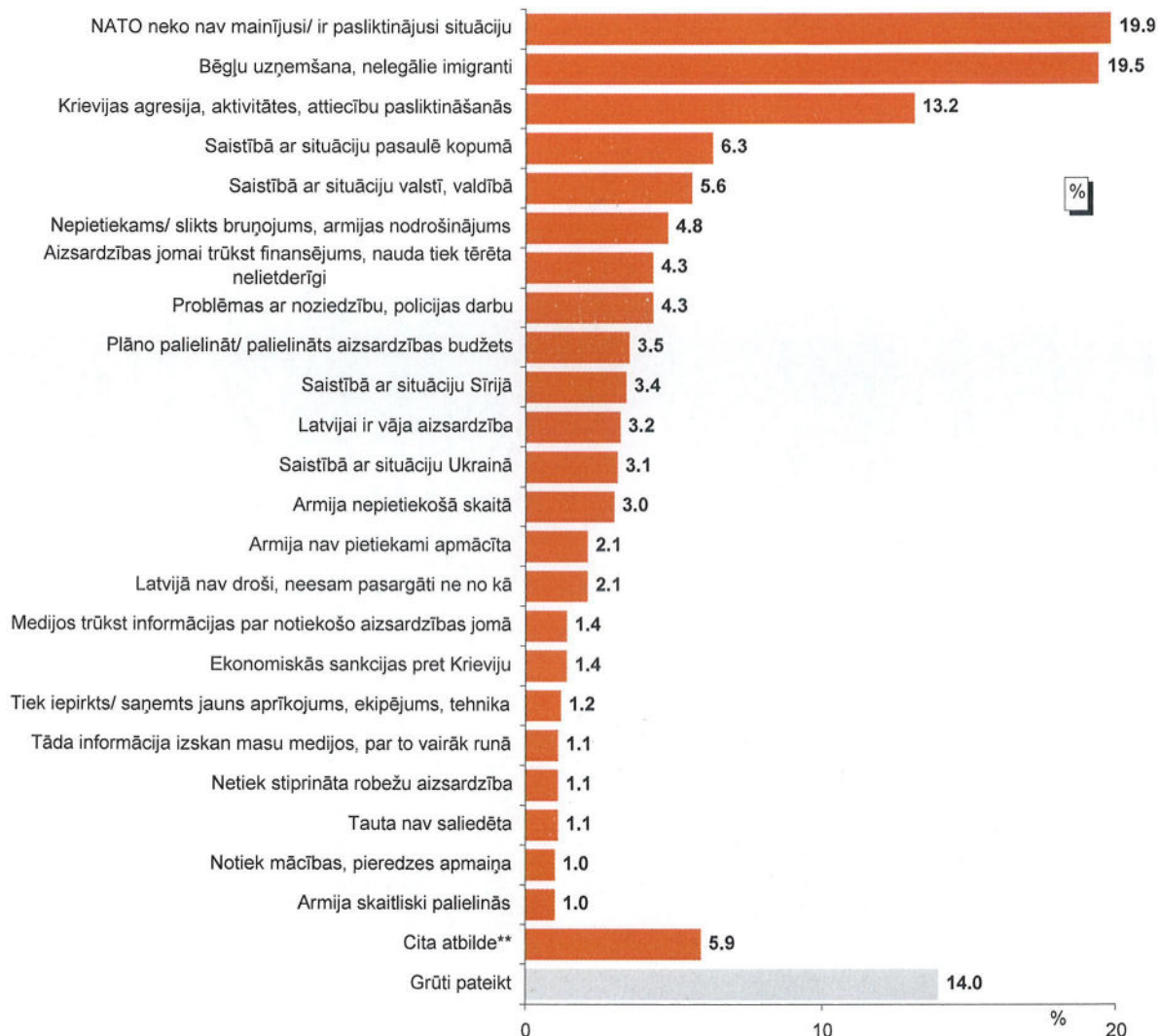

Bāzes: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palikusi bez izmaiņām

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir pasliktinājusies?"

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pasliktinājusies, n=92

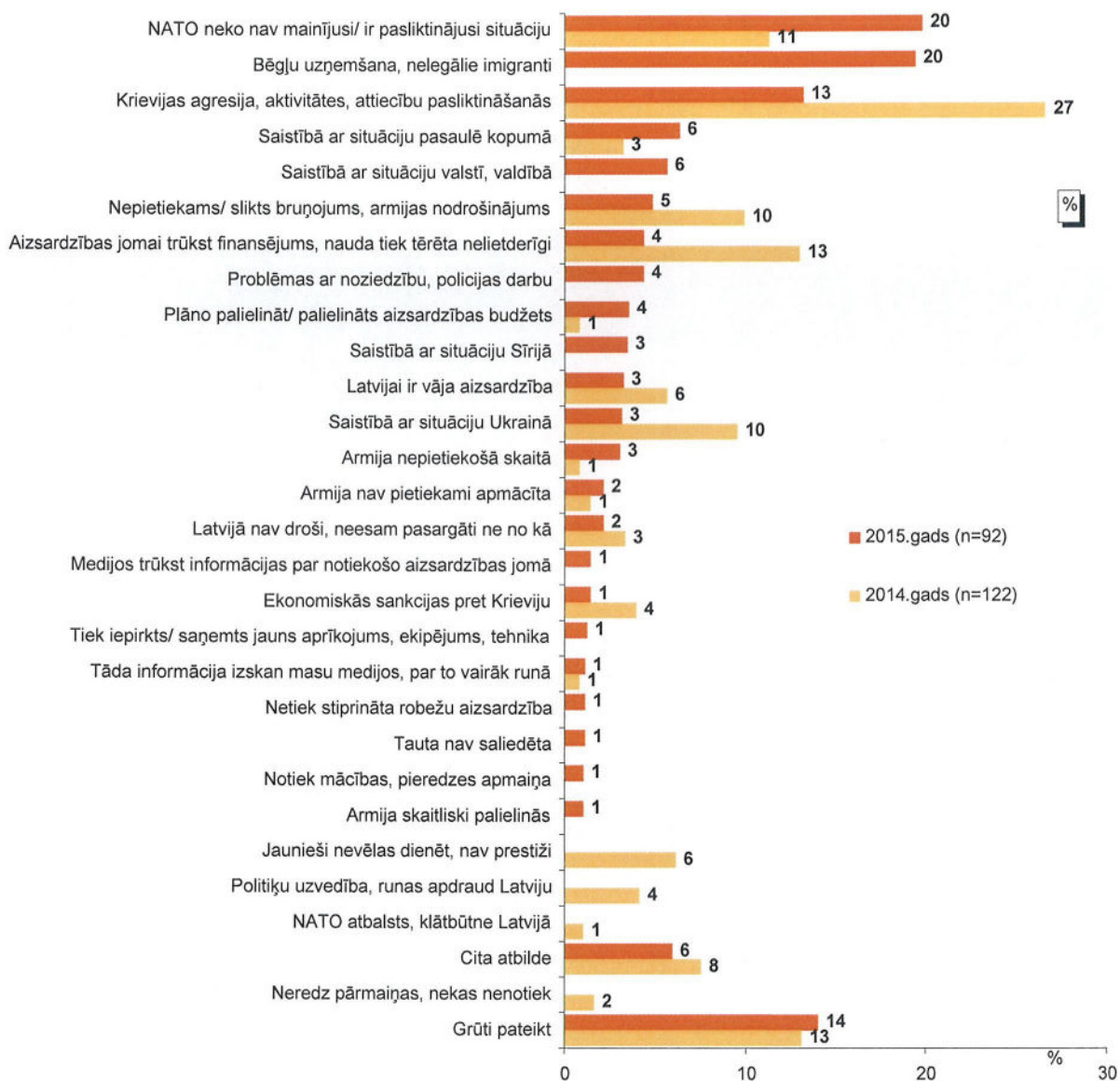
*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "būs vēl sliktāk" (minēts 1 reizi); "katastrofas" (minēts 1 reizi); "Latvijas karavīri strādā ārzemēs" (minēts 1 reizi); "Latvijas karavīrus var redzēt tikai valsts svētkos (11. un 18. novembrī)" (minēts 1 reizi); "samazināti gaisa spēki" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir pasliktinājusies?"

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

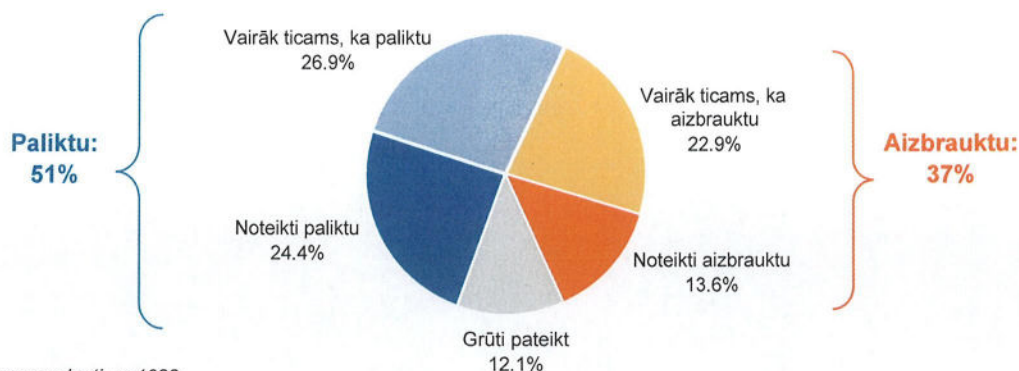

Bāzes: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pasliktinājusies

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

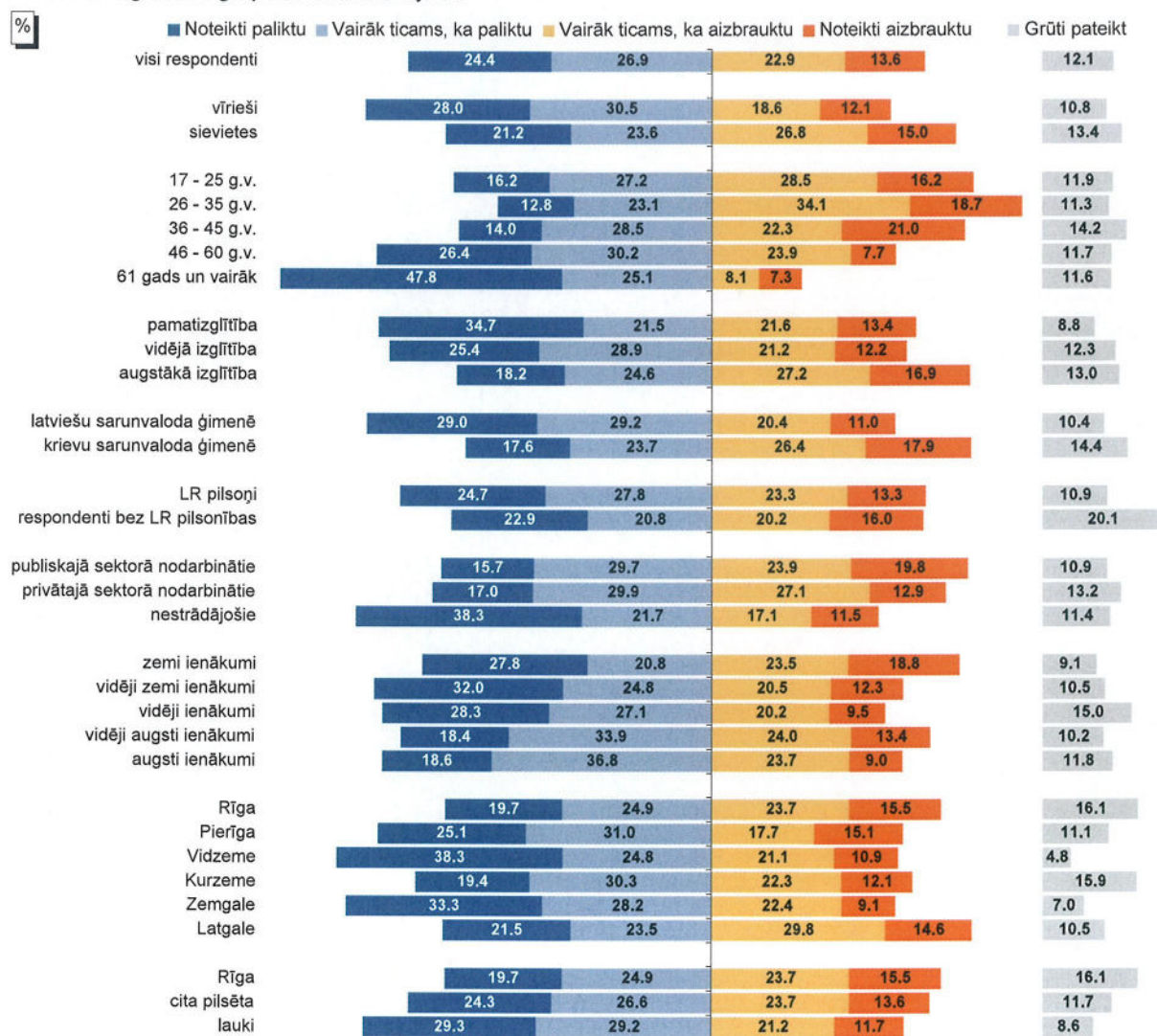
1.3. Rīcība bruņota konflikta gadījumā

"Gadījumā, ja Latvijā izceltos ārēju spēku izraisīts bruņots konflikts un Jums būtu iespēja aizbraukt no Latvijas, vai Jūs aizbrauktu vai paliktu Latvijā?"

Bāze: visi respondenti, n=1022

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

2. Informācijas avoti uzziņai par valsts aizsardzības jautājumiem

Aptaujas ietvaros respondentiem lūdza norādīt, no kādiem informācijas avotiem viņi galvenokārt iegūst informāciju par valsts aizsardzību.

Visbiežāk aptaujātie Latvijas iedzīvotāji atbildēja, ka informāciju par valsts aizsardzību iegūst nacionālajos TV kanālos (51%). Nacionālos interneta ziņu portālus minēja 21%, vietējos TV kanālus – 19%, nacionālās radio stacijas – 17%, sociālās saziņas tīklus un blogus – 16%, pazīstamu karavīru, zemessargu, aizsardzības jomā strādājošo stāstīto – 16%, nacionālos laikrakstus – 14%, vietējos laikrakstus – 14%.

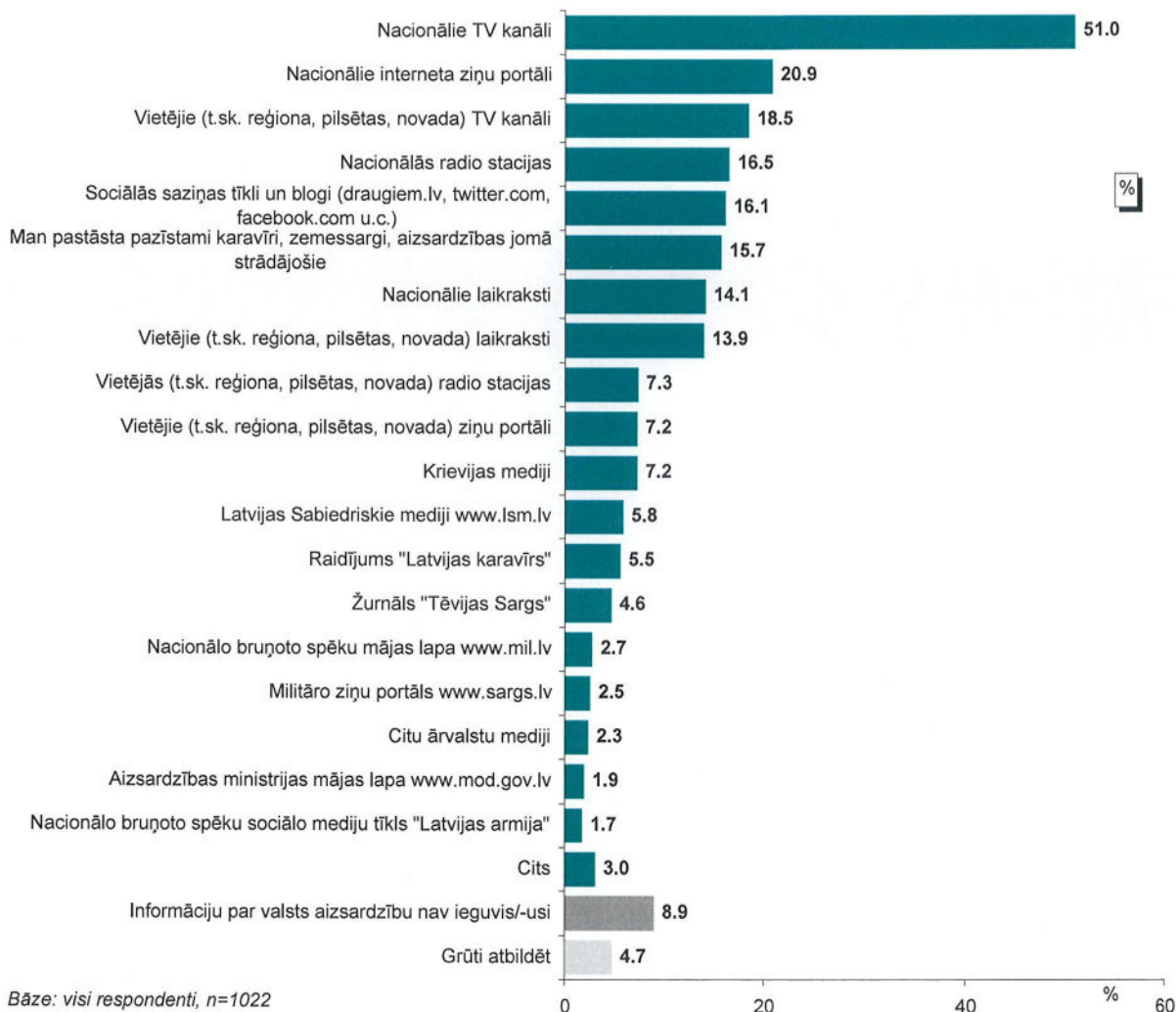
Retāk respondenti norādīja, ka informāciju iegūst vietējās radio stacijās (7%), vietējos ziņu portālos (7%), Krievijas medijos (7%), portālā „Latvijas sabiedriskie mediji” (www.lsm.lv) (6%), raidījumā „Latvijas karavīrs” (6%) un žurnālā „Tēvijas sargs” (5%). Citi avoti nosaukti retāk.

Jāpiebilst, ka kopumā informāciju Aizsardzības ministrijas avotos iegūst 12% respondentu, kas ir nedaudz vairāk nekā pirms gada (10%).

Salīdzinājumā ar 2014.gadu, 2015.gadā respondenti biežāk atzina, ka informāciju par aizsardzības jomu iegūst nacionālajos interneta ziņu portālos (2014.gads: 16%, 2015.gads: 21%), vietējos TV kanālos (2014.gads: 14%, 2015.gads: 19%) un vietējos laikrakstos (2014.gads: 8%, 2015.gads: 14%).

2. Informācijas avoti uzziņai par valsts aizsardzības jautājumiem

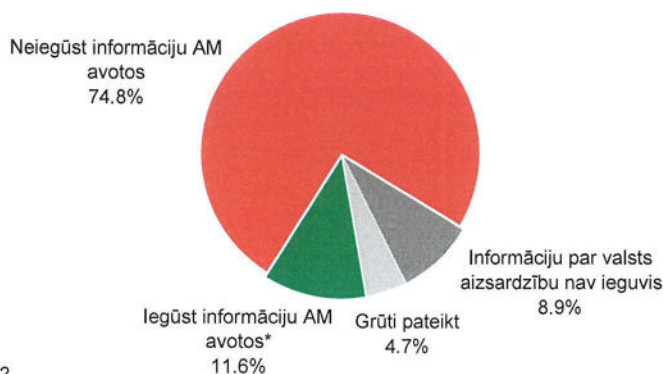
"No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par Latvijas valsts aizsardzību?"

Bāze: visi respondenti, n=1022

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Informācija par valsts aizsardzību

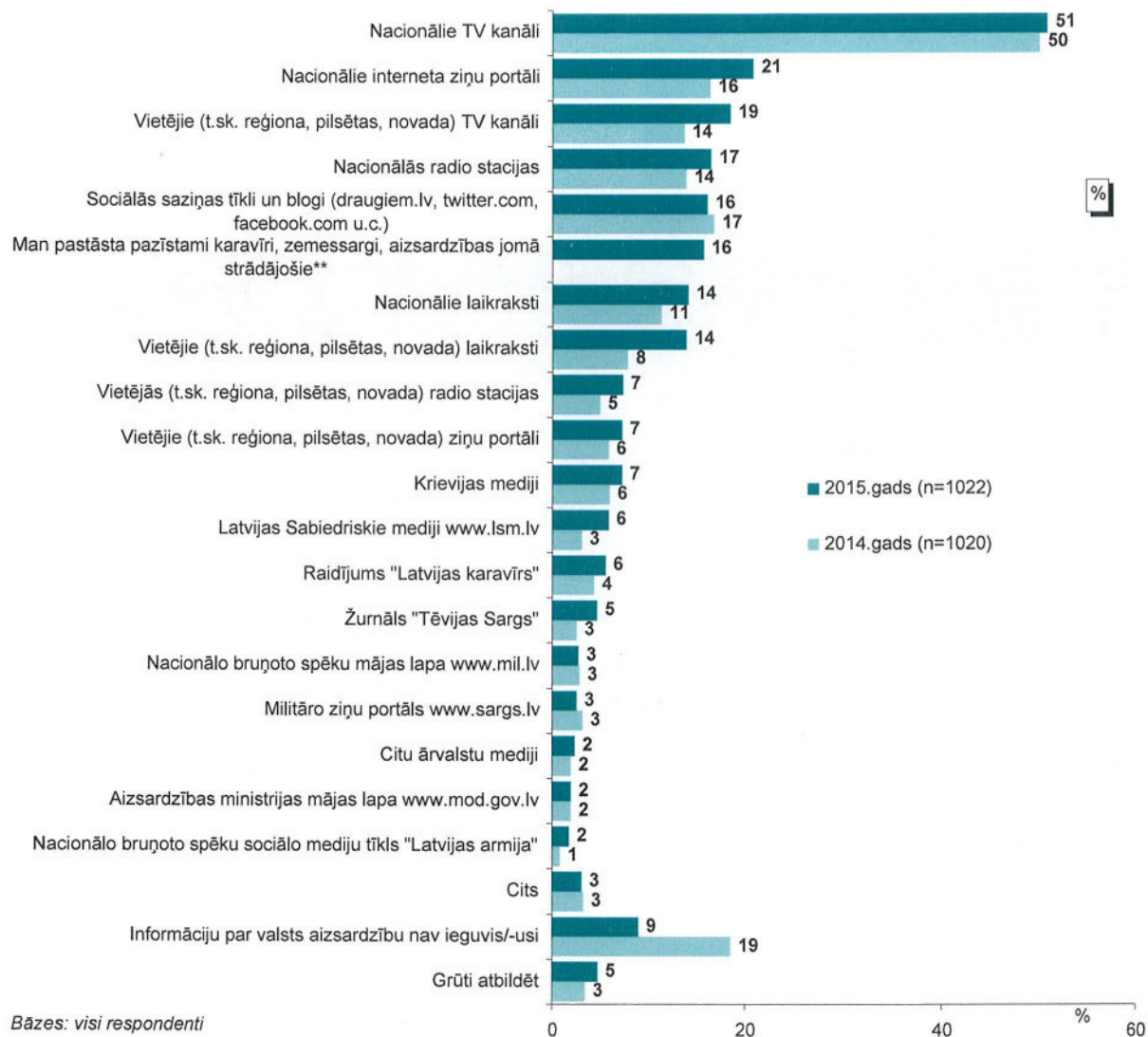
Bāze: visi respondenti, n=1022

*Izmanto vismaz vienu no šiem avotiem: "Raidījums "Latvijas karavīrs""; "Žurnāls "Tēvijas Sargs""; "Nacionālo bruņoto spēku mājas lapa www.mil.lv"; "Militāro ziņu portāls www.sargs.lv"; "Aizsardzības ministrijas mājas lapa www.mod.gov.lv"; "Nacionālo bruņoto spēku sociālo mediju tīkls "Latvijas armija"".

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par valsts aizsardzību?"

2014. un 2015. gada aptauju datu salīdzinājums

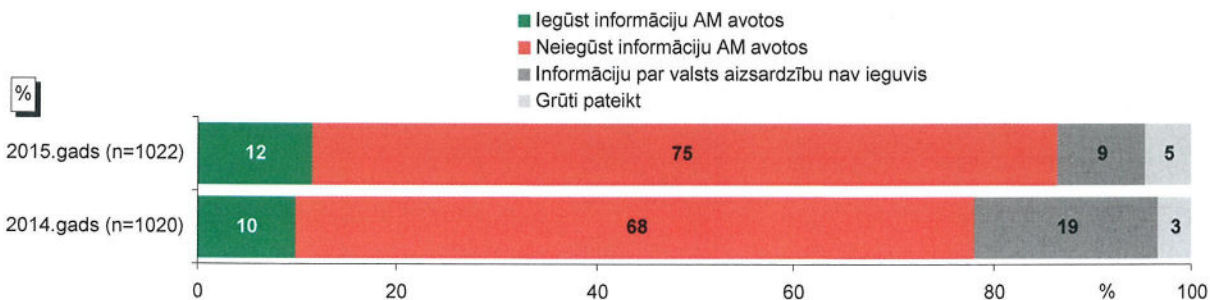

Bāzes: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2014. gadā netika piedāvāts.

Informācija par valsts aizsardzību

Bāzes: visi respondenti

3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējumu

2015.gada novembrī aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem jautāja, kurām aizsardzības jomām pirmām/ otrām/ trešām kārtām būtu jāpalielina finansējums.

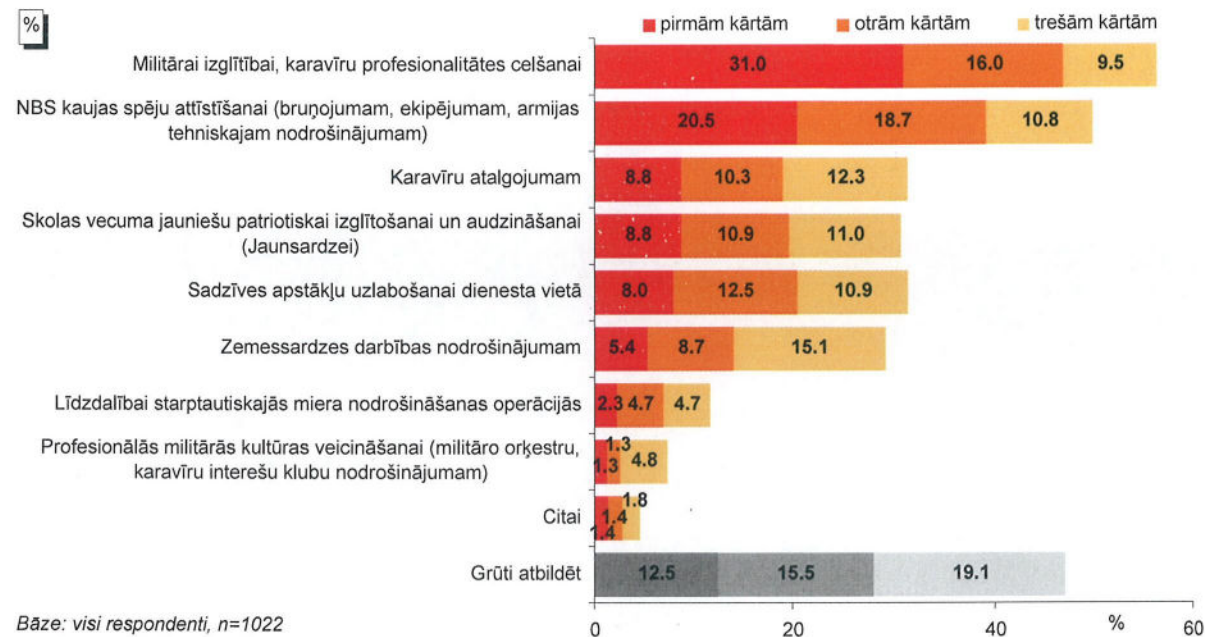
Aptaujas dati liecina, ka visbiežāk respondenti uzskatīja, ka finansējums jāpalielina militārajai izglītībai, karavīru profesionalitātes celšanai (pirmām kārtām: 31%, otrām kārtām: 16%, trešām kārtām: 10%). Nākamā biežāk izvēlēta joma bija NBS kaujas spēju attīstīšana (pirmām kārtām: 21%, otrām kārtām: 19%, trešām kārtām: 11%). Kopumā aptuveni trešdaļa puda viedokli, ka finansējums jāpalielina karavīru atalgojumam (pirmām kārtām: 9%, otrām kārtām: 10%, trešām kārtām: 12%), skolas vecuma jauniešu patriotiskai izglītošanai (pirmām kārtām: 9%, otrām kārtām: 11%, trešām kārtām: 11%), sadzīves apstākļu uzlabošanai dienesta vietā (pirmām kārtām: 8%, otrām kārtām: 13%, trešām kārtām: 11%).

Uzskatu, ka finansējums pirmām kārtām jāpalielina Zemessardzes darbības nodrošinājumam, puda 5% (otrām kārtām: 9%, trešām kārtām: 15%), līdzdalībai starptautiskajās miera nodrošināšanas operācijās – 2% (otrām kārtām: 5%, trešām kārtām: 5%), bet profesionālās militārās kultūras veicināšanai – 1% (otrām kārtām: 1%, trešām kārtām: 5%).

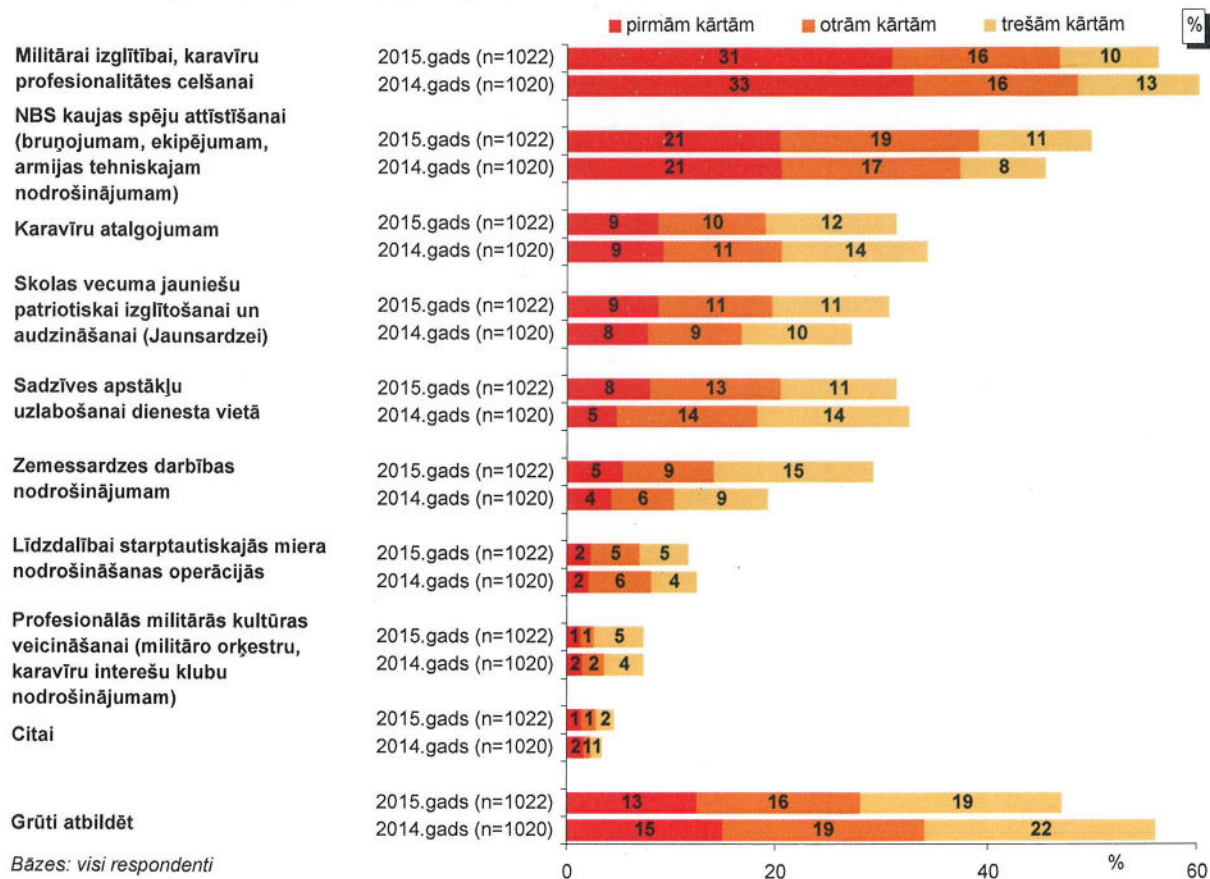
2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā nedaudz biežāk nekā pirms gada tika norādīts, ka finansējums pirmām kārtām būtu jāpalielina sadzīves apstākļu uzlabošanai dienesta vietā (2014.gads: 5%, 2015.gads: 8%).

3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējumu

"Sakiet, lūdzu, kurai no šīm vajadzībām finansējums būtu jāpalielina vispirmām kārtām? Un otrām kārtām? Un trešām kārtām?"

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem

2015.gada novembrī veiktajā Latvijas iedzīvotāju aptaujā respondentiem jautāja, kādas Nacionālo bruņoto spēku (NBS) aktivitātes viņi ir pamanījuši, lūdza novērtēt izmaiņas NBS pēdējā gada laikā, kā arī novērtēt NBS karavīru, rezerves karavīru un zemessargu profesionālo sagatavotību, paust viedokli par dažādiem NBS darba aspektiem, kā arī izteikt viedokli par NBS piedalīšanos dažādās starptautiskajās operācijās.

4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā)

Lūgti norādīt, kādas NBS aktivitātes viņi ir pamanījuši pēdējā gada laikā, visbiežāk aptaujas dalībnieki norādīja, ka pamanīja militārās mācības (73%). To, ka ir pamanījuši svinīgas militāras ceremonijas, atzīmēja 60%, 49% pamanīja NBS dalību starptautiskajās operācijās, 42% - sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšanu, 42% - cilvēku meklēšanu un glābšanu jūrā, 35% - dalību ārkārtas situāciju novēršanā, glābšanas darbos, 31% - cietušo cilvēku transportēšanu ar helikopteriem, 21% - vides piesārņojuma likvidēšanu. To, ka nav pamanījuši nevienu no NBS aktivitātēm, atzina 8%.

Salīdzinot ar 2014.gadu, 2015.gadā par visām sarakstā minētajām NBS aktivitātēm ir norādīts, ka tās ir pamanītas.

4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotajos spēkos vērtējums

Kopumā 62% respondentu norādīja, ka pēdējā gada laikā NBS attīstās (*„ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki attīstās”* un *„šķiet, ka bruņotie spēki attīstās, progresē”*), tajā skaitā 12% atzīmēja atbildi *„ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki attīstās”*. Kritiski (*„ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās”* un *„šķiet, ka bruņotie spēki neattīstās, kļūst nesakārtotāki”*) izmaiņas NBS vērtēja 15%, tajā skaitā 6% atzīmēja atbildi *„ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās”*.

Analizējot iepriekš veikto aptauju rezultātus, vērojams, ka vērtējums izmaiņām NBS uzlabojas: 2008.gadā 51% uzskatīja, ka NBS attīstās, 2014.gadā tie bija jau 55%, bet 2015.gadā – 62%.

4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem

Aptaujas ietvaros respondentiem lūdza novērtēt NBS karavīru sagatavotību skalā no -5 līdz +5. Kopumā 67% aptaujas dalībnieku sniedza vērtējumu no +1 līdz +5 (16% - „+5”, 21% - „+4”, 18% - „+3”, 9% - „+2” un 3% - „+1”). Kritiski (vērtējumi no -1 līdz -5) NBS karavīru sagatavotību vērtēja 6%. Atbilžu vidējā vērtība ir +2.8 punkti, kas ir nedaudz zemāk nekā pērn, kad vērtējumu vidējā vērtība bija +2.9.

Vērtējot rezerves karavīru sagatavotības līmeni, pozitīvu vērtējumu (no +1 līdz +5) sniedza 44% respondentu (3% - „+5”, 8% - „+4”, 13% - „+3”, 11% - „+2” un 10% - „+1”). Kopumā 13% rezerves karavīru sagatavotību novērtēja ar vērtējumiem no -1 līdz -5. Atbilžu vidējā vērtība ir +1.1 punkti (2014.gadā: +1.4).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Lūgti novērtēt dažādus ar NBS saistītus apgalvojumus, lielākā daļa respondentu piekrita („pilnībā piekritu” un „drīzāk piekritu”) tam, ka „ar Latvijas karavīriem var lepoties” (67%). Nedaudz retāk atbalstīts apgalvojums „Nacionālie bruņotie spēki sniedz nozīmīgu ieguldījumu valsts drošības stiprināšanā miera laikā” (62%), bet tam, ka „Nacionālie bruņotie spēki krīzes gadījumā spēj nodrošināt valsts aizsardzību un drošību”, piekrita 42% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā retāk nekā pirms gada respondenti uzskatīja, ka ar Latvijas karavīriem var lepoties un ka NBS sniedz nozīmīgu ieguldījumu valsts drošības stiprināšanā miera laikā, bet biežāk piekrita tam, ka NBS krīzes gadījumā spēj nodrošināt valsts aizsardzību un drošību.

Jautāti, cik lielā mērā viņi uzticas NBS un Aizsardzības ministrijai, 60% respondentu atzina, ka uzticas NBS (t.sk. „pilnībā uzticos” – 12%), bet 52% norādīja, ka uzticas Aizsardzības ministrijai (t.sk. „pilnībā uzticos” – 8%). Neuzticēšanos atzina attiecīgi 26% un 34%.

4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem

Sniedzot vērtējumu zemessargu profesionālajai sagatavotībai (skalā no -5 līdz 5), 63% respondentu to vērtēja kopumā atzinīgi (vērtējumi no +1 līdz +5) (6% - „+5”, 17% - „+4”, 21% - „+3”, 13% - „+2” un 6% - „+1”). Kopumā 8% novērtēja zemessargu sagatavotību robežās no -1 līdz -5. Atbilžu vidējā vērtība ir +2.2, kas ir nedaudz zemāk nekā pirms gada (+2.3), tomēr augstāk nekā 2008.gadā (+1.2).

Jautāti, kādiem būtu jābūt trīs Zemessardzes galvenajiem uzdevumiem, 51% respondentu nosauca pienākumu sagatavot un apmācīt pilsoņus dienestam Zemessardzē. Salīdzinoši bieži starp svarīgākajiem uzdevumiem minēti atbalsta sniegšana civilās aizsardzības sistēmai (49%) un valsts aizsardzības uzdevumu pildīšana (44%). To, ka zemessargiem būtu jāsniedz atbalsts sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, atzīmēja 34%, bet speciālu prasmju attīstīšanu, lai sniegtu atbalstu NBS nosauca 27%, militāro objektu apsardzi – 19%, piedalīšanos starptautiskajās operācijās, NATO un ES spēkos – 16%, bet atbalsta sniegšanu sabiedroto spēku uzņemšanā – 13%.

Jāpiebilst, ka 2015.gadā, salīdzinot ar 2014.gadu, respondenti nedaudz biežāk uzskatīja, ka zemessargiem būtu jāsniedz atbalsts civilās aizsardzības sistēmai, jāattīsta speciālās prasmes, lai sniegtu atbalstu NBS, kā arī jāsniedz atbalsts sabiedroto spēku uzņemšanā. Savukārt retāk starp galvenajiem Zemessardzes uzdevumiem minēta pilsoņu sagatavošana un apmācīšana dienestam Zemessardzē.

Lūgti norādīt, cik lielā mērā viņi uzticas Zemessardzei, 61% respondentu atbildēja, ka tai „drīzāk” vai „pilnībā” uzticas (t.sk. „pilnībā uzticos” – 16%). To, ka Zemessardzei neuzticas, kopumā atzina 25% (t.sk. 9% atzīmēja atbildi „pilnīgi neuzticos”).

4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku dalību starptautiskajās operācijās

Saskaņā ar pētījuma rezultātiem 59% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbalsta NBS līdzdalību dažādās starptautiskajās operācijās (t.sk. „pilnībā atbalstu” – 17%). Pretēju viedokli pauda 30%, tajā skaitā 12% norādīja, ka NBS dalību dažādās starptautiskajās misijās „pilnībā neatbalsta”.

Salīdzinot 2015.gada rezultātus ar 2014.gada aptaujas datiem jāsecina, ka sabiedrības viedoklis nav mainījies: gan 2014., gan 2015.gadā NBS dalību starptautiskajās operācijās atbalstīja 59%.

Ja analizē sociāldemogrāfisko grupu atbildes, vērojams, ka biežāk nekā caurmērā pozitīvi pret NBS dalību starptautiskajās operācijās bija noskaņoti vīrieši, respondenti vecumā no 17 līdz 35 gadiem, aptaujātie ar latviešu sarunvalodu ģimenē, privātajā sektorā nodarbinātie, iedzīvotāji ar vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, Vidzemē, Zemgalē, kā arī laukos dzīvojošie.

Kritiski noskaņoti biežāk nekā caurmērā bija aptaujātie vecumā no 36 līdz 45 gadiem un tie, kuriem ir 61 gads un vairāk, pētījuma dalībnieki ar krievu sarunvalodu ģimenē, respondenti bez LR pilsonības, nestrādājošie, pētījuma dalībnieki ar zemiem vai vidējiem ienākumiem, Latgales iedzīvotāji, kā arī citās pilsētās (ne Rīgā) dzīvojošie.

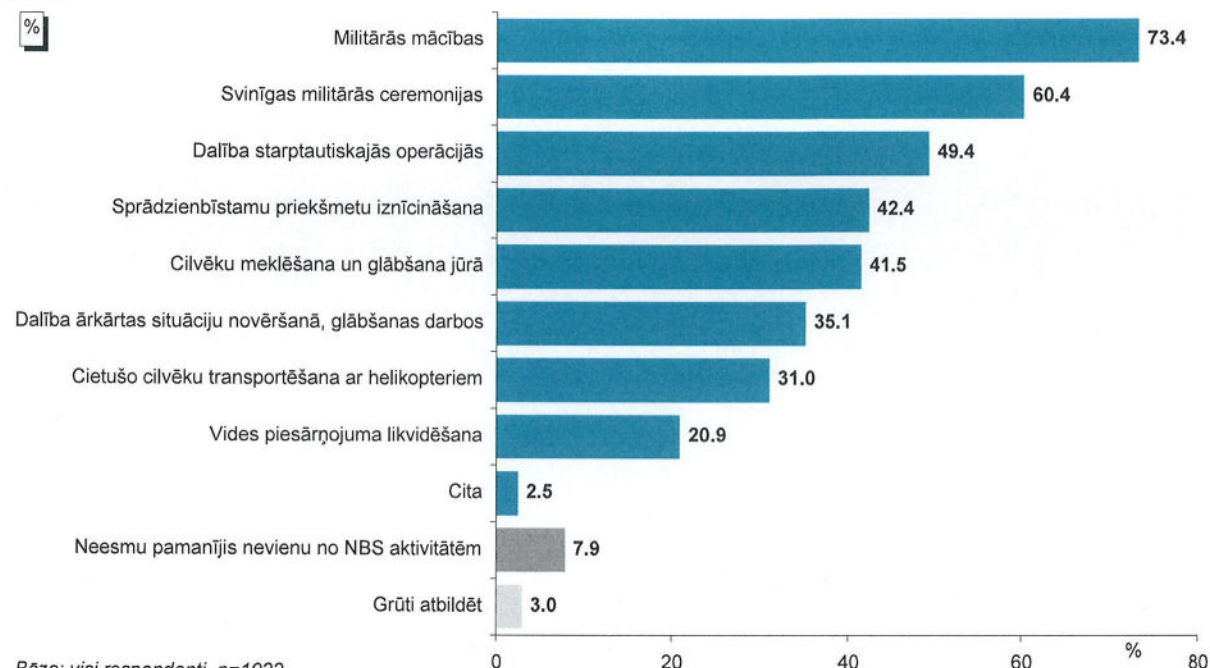
Kopumā 66% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju piekrita tam, ka „piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā”, tajā skaitā 17% tam „pilnībā piekrit”. Pretējās domās bija 20% (t.sk. „pilnībā nepiekrītu” – 7%). Jāpiebilst, ka pirms gada šim apgalvojumam respondenti piekrita biežāk (69%).

Tam, ka „Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību” kopumā piekrita 58% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (t.sk. „pilnībā piekrītu” – 16%). Šim apgalvojumam nepiekrita 26% (t.sk. „pilnībā nepiekrītu” – 10%). Salīdzinot ar 2014.gadu, vērojams, ka 2015.gadā atbalsts apgalvojumam, ka Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību, ir nedaudz pieaudzis (2014.gads: 55%, 2015.gads: 58%).

4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem

4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā)

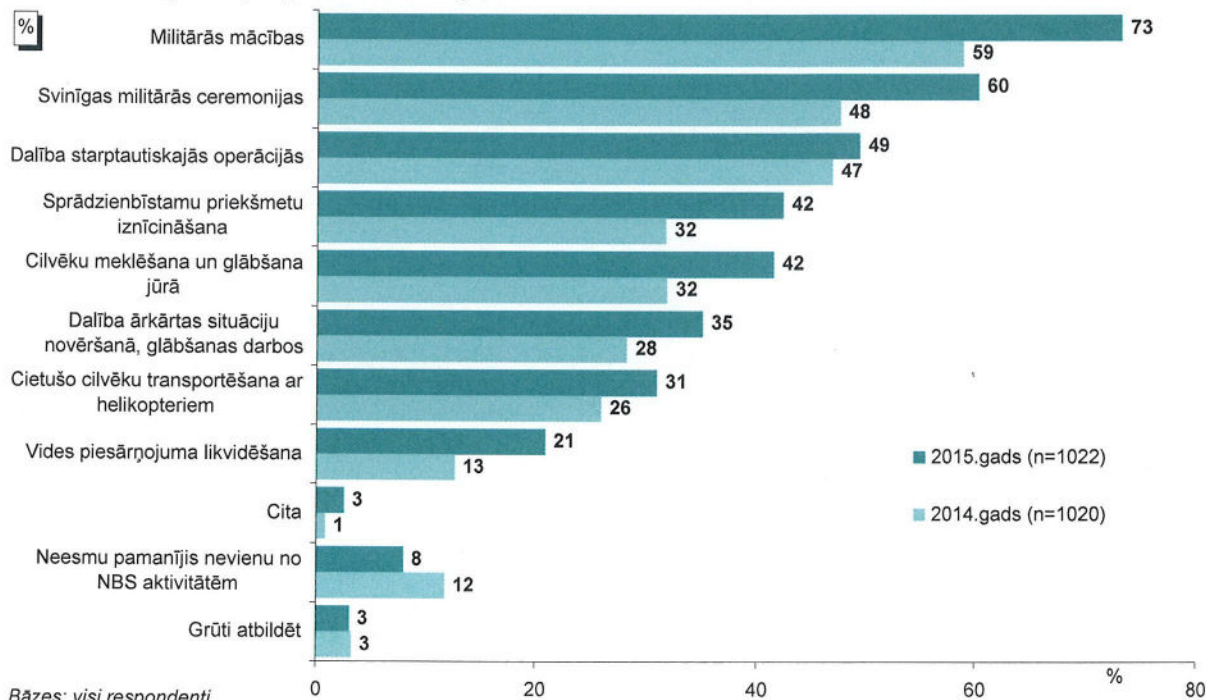
"Kuras no šīm Nacionālo bruņoto spēku aktivitātēm Jūs esat pamanījis (masu medijos vai personiski) pēdējā gada laikā?"

Bāze: visi respondenti, n=1022

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

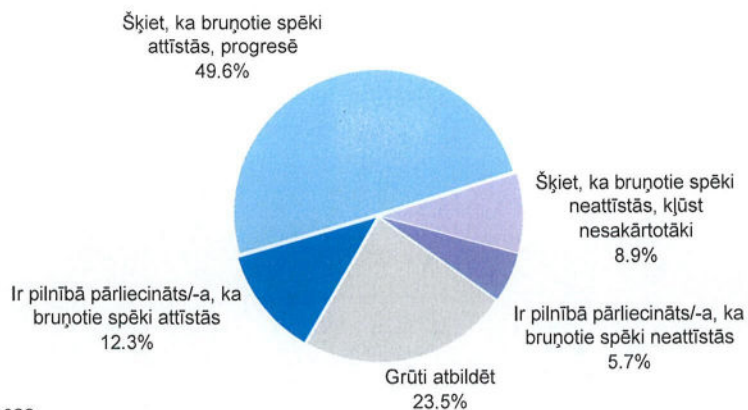

Bāzes: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

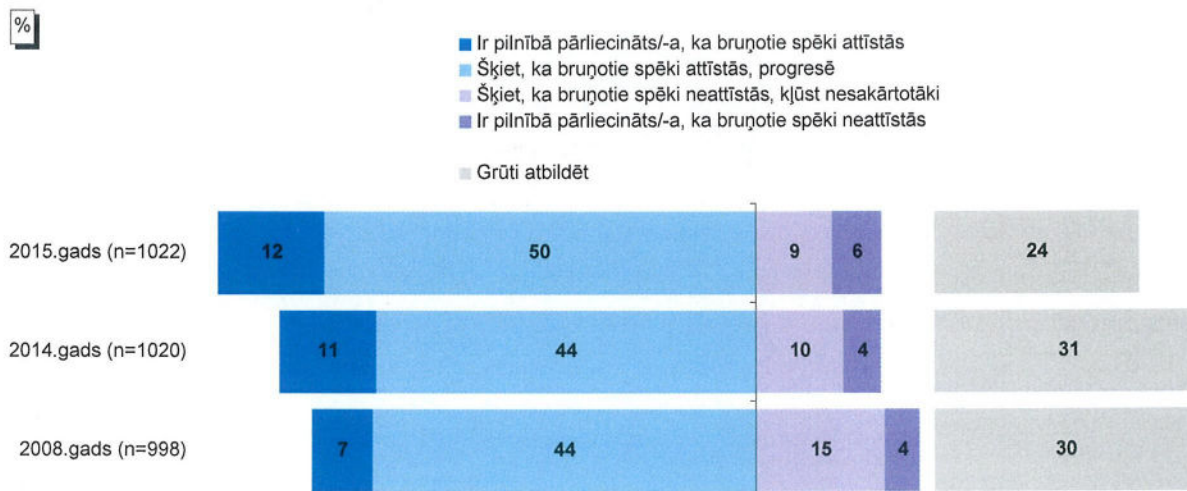
4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotajos spēkos vērtējums

"Kā kopumā Jūs novērtētu izmaiņas Nacionālajos bruņotajos spēkos pēdējā gada laikā?"

Bāze: visi respondenti, n=1022

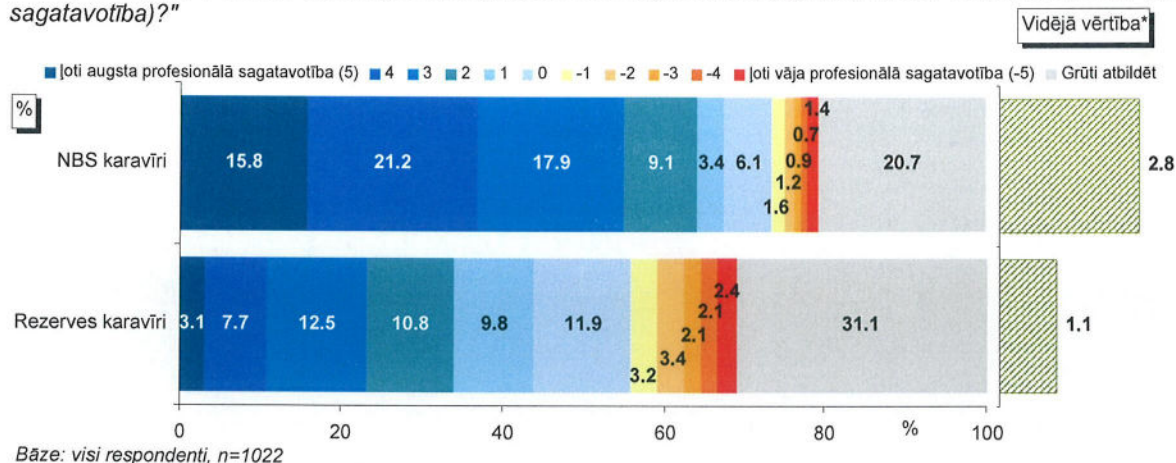
2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

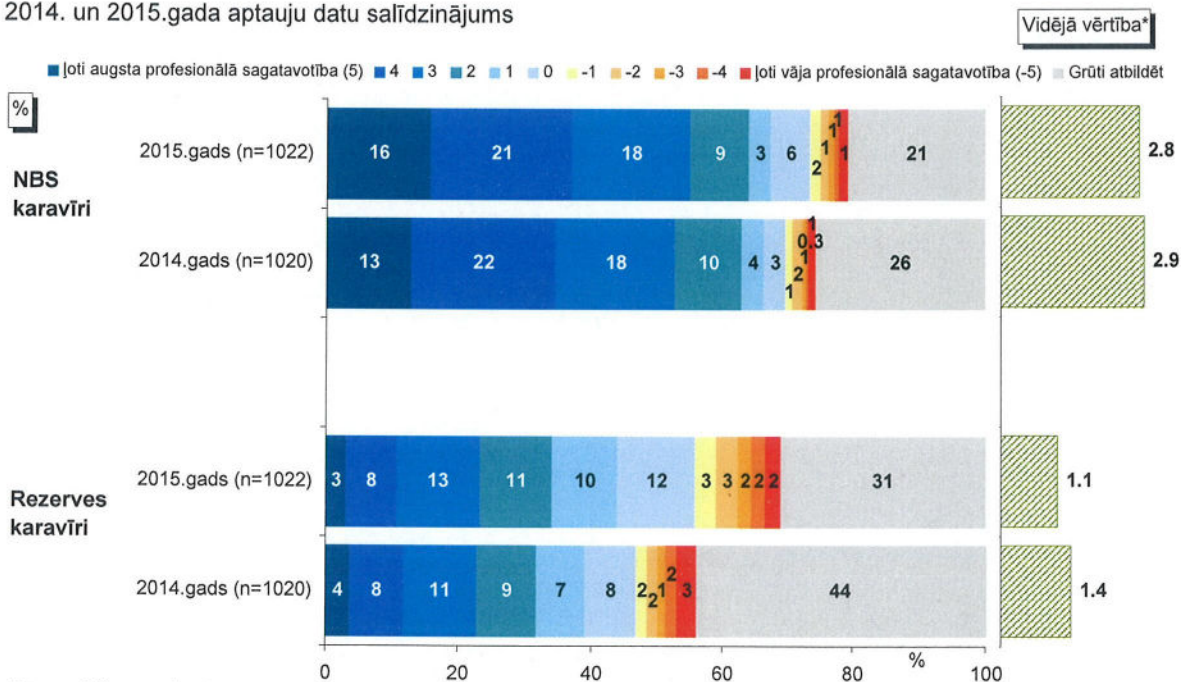
4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem

"Kāda, Jūsaprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība)?"

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

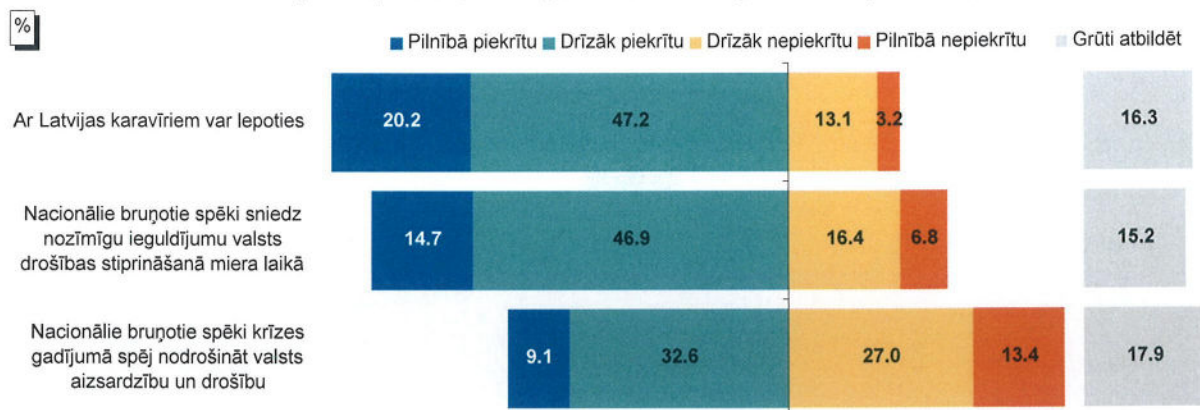
2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

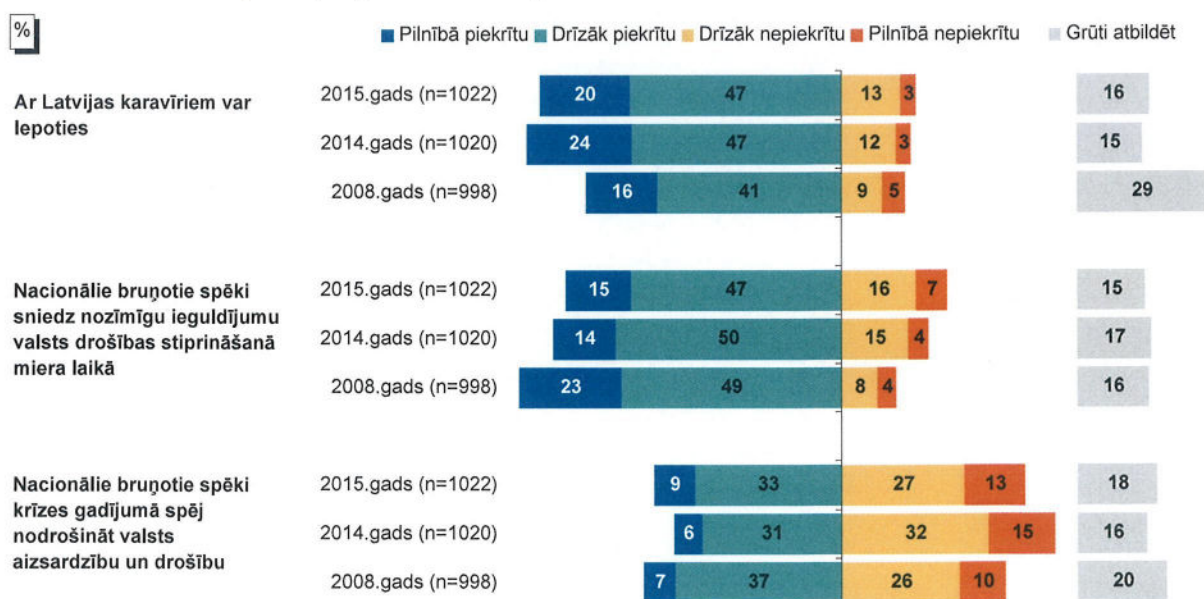
Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?"

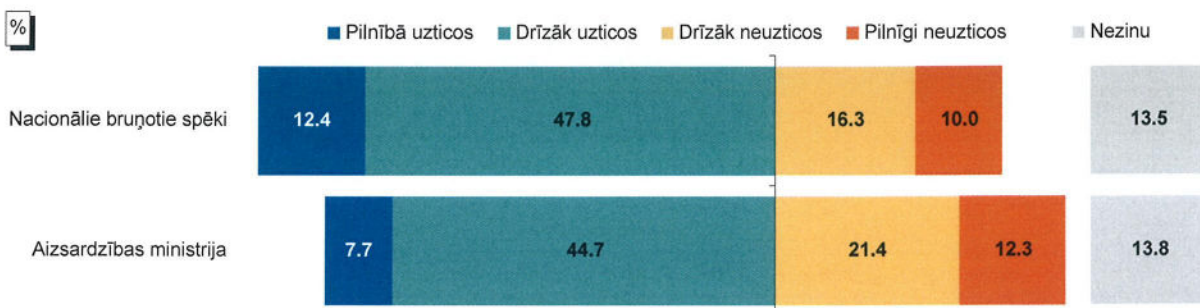
Bāze: visi respondenti, n=1022

2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

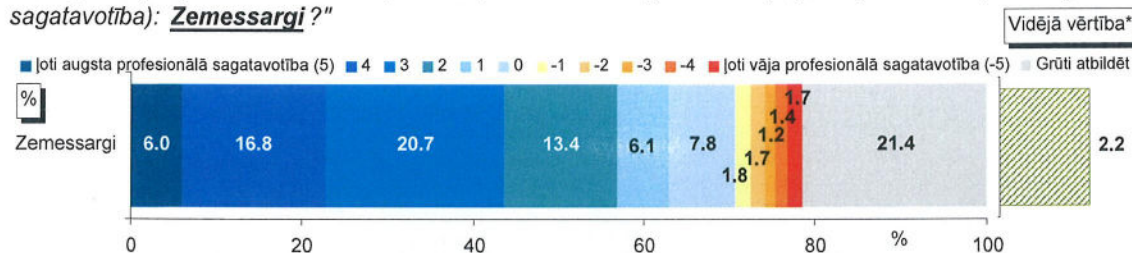
"Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā Jūs uzticaties zemāk uzskaitītajām valsts un sabiedriskajām institūcijām: pilnībā uzticaties, drīzāk uzticaties, drīzāk neuzticaties, pilnīgi neuzticaties?"

Bāze: visi respondenti, n=1022

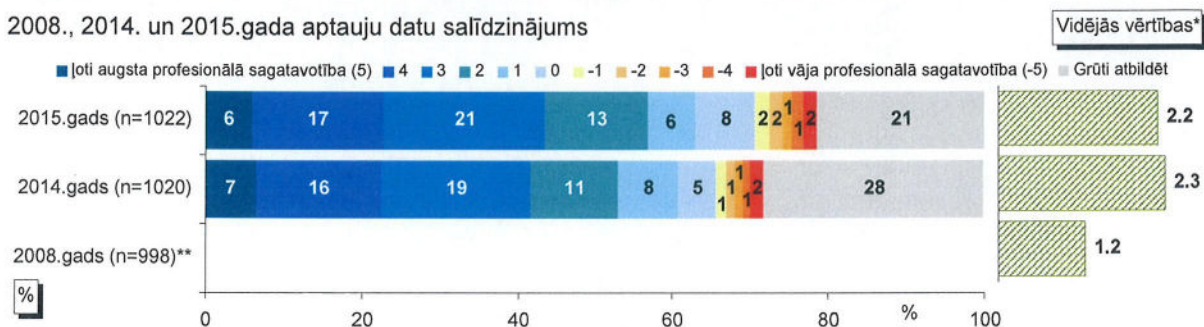
4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem

"Kāda, Jūsaprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība): **Zemessargi**?"

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

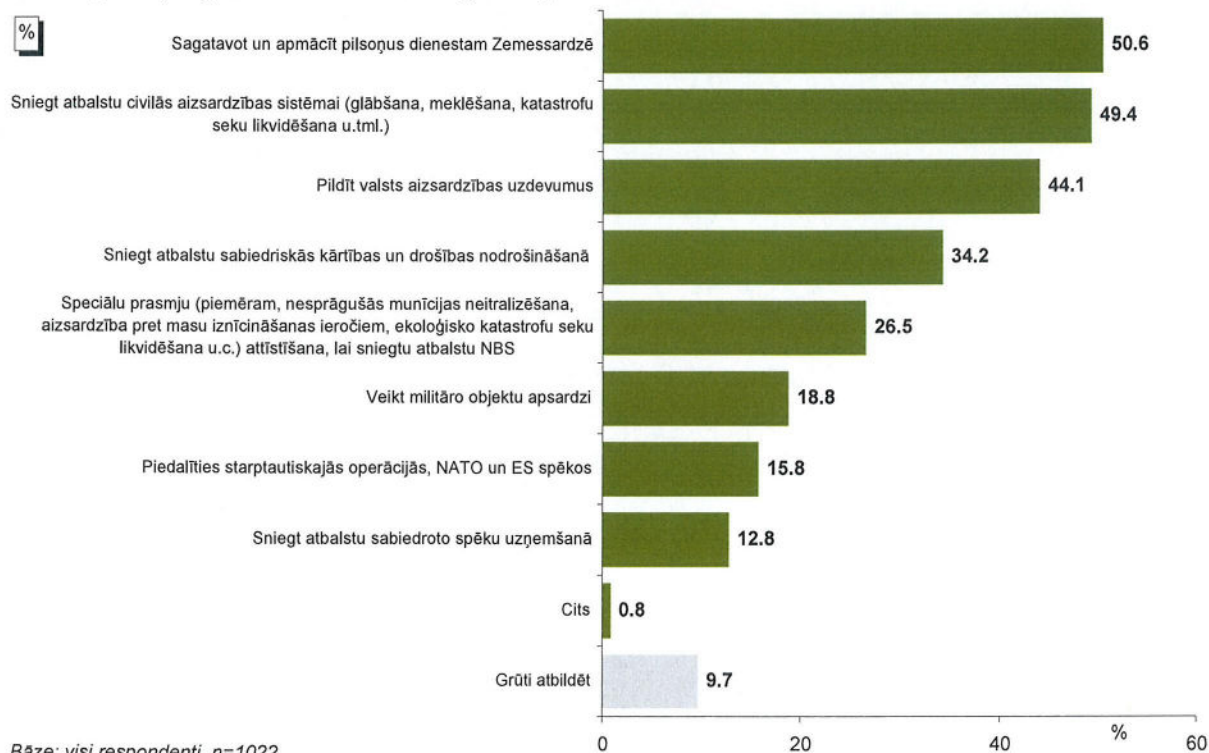
2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

**Par 2008.gadu nav pieejami dati.

"Kādiem, Jūsaprāt, jābūt Zemessardzes 3 galvenajiem uzdevumiem?"

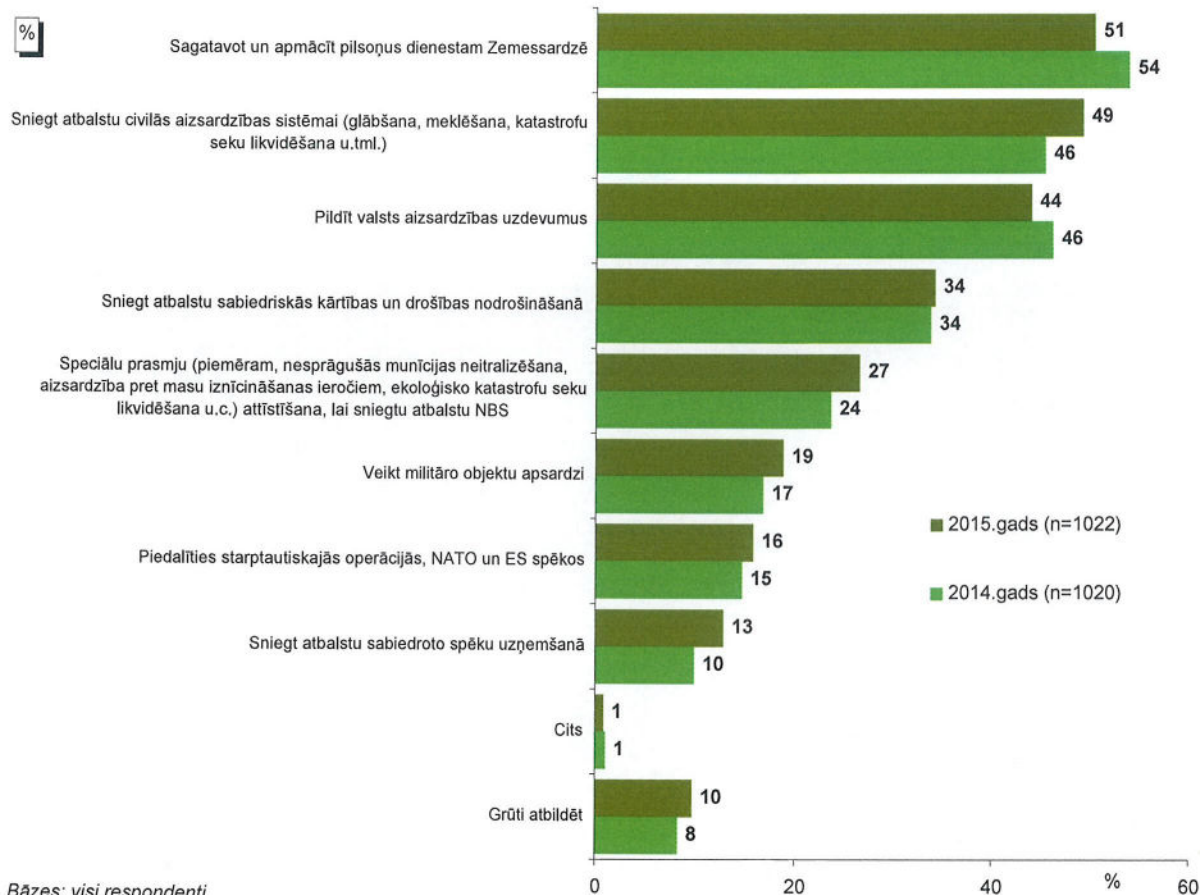

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kādiem, Jūsaprāt, jābūt Zemessardzes 3 galvenajiem uzdevumiem?"

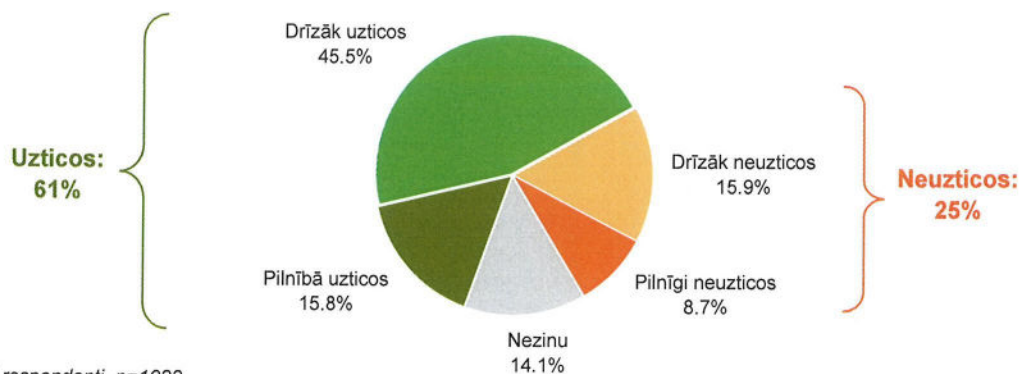
2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

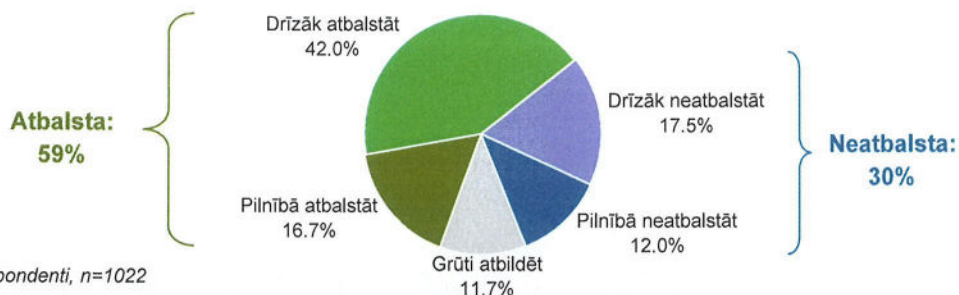
"Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā Jūs uzticaties zemāk uzskaitītajām valsts un sabiedriskajām institūcijām: pilnībā uzticaties, drīzāk uzticaties, drīzāk neuzticaties, pilnīgi neuzticaties: **Zemessardze**"

Bāze: visi respondenti, n=1022

4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku dalību starptautiskajās operācijās

"Kāda kopumā ir Jūsu attieksme pret Nacionālo bruņoto spēku līdzdalību dažādās starptautiskajās operācijās?
Vai Jūs to..."

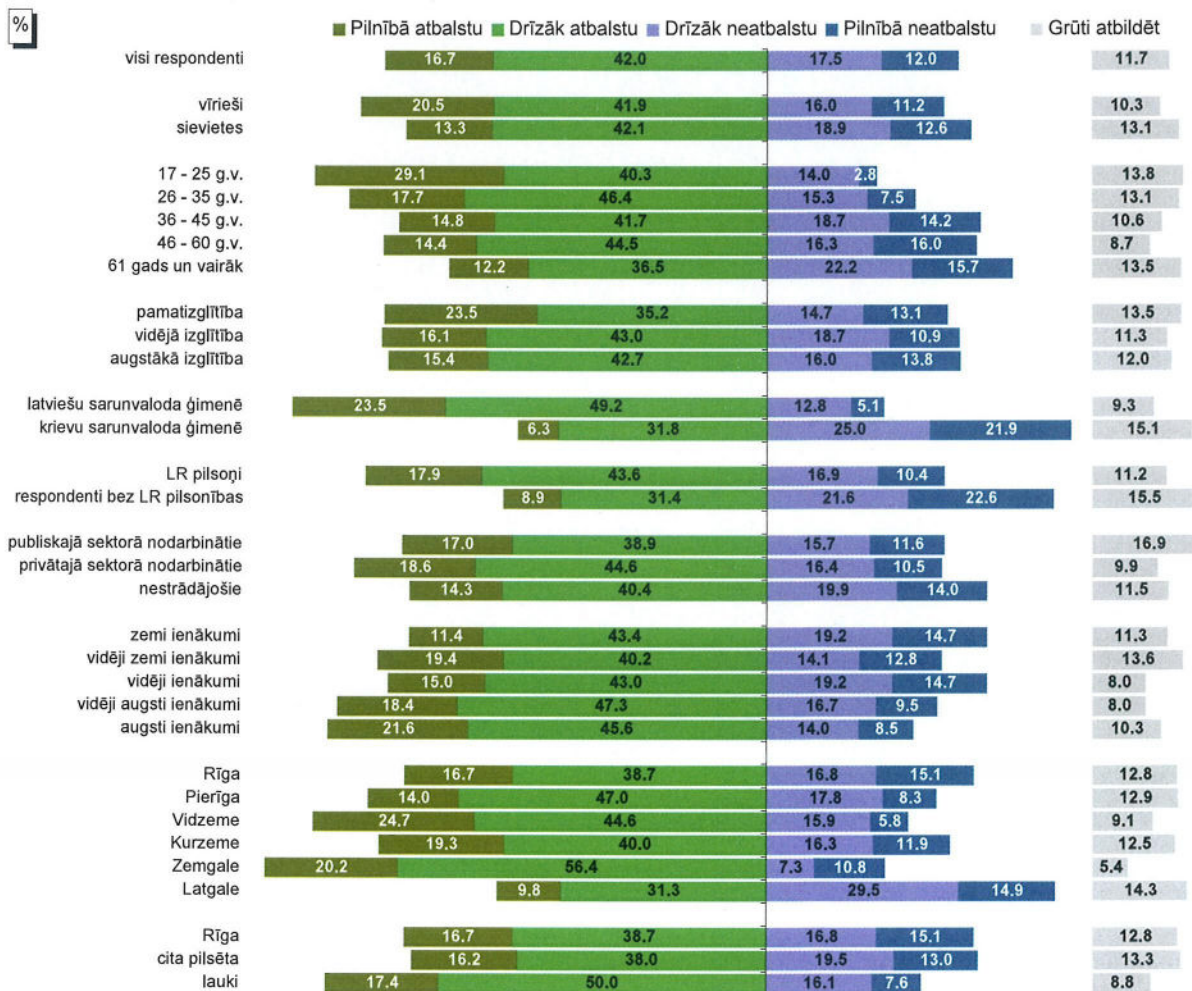
Bāze: visi respondenti, n=1022

2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

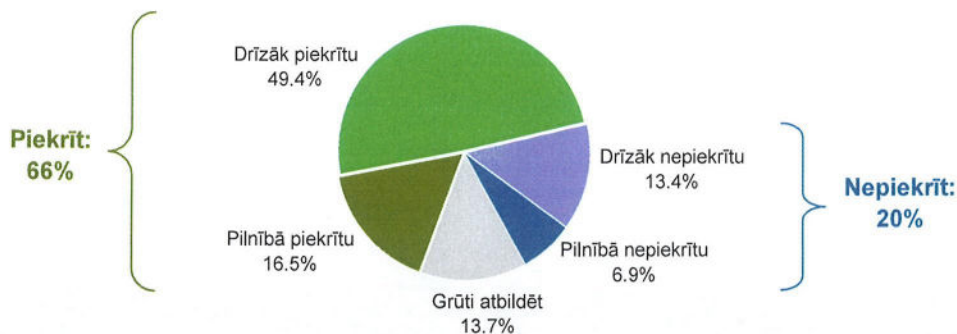
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: **Piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā**"

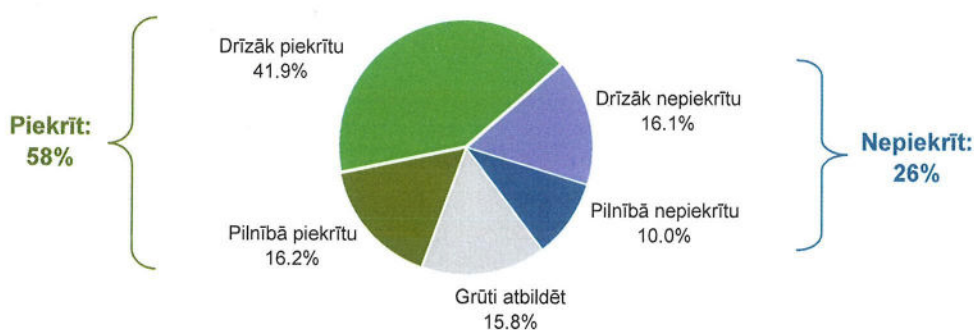
Bāze: visi respondenti, n=1022

2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

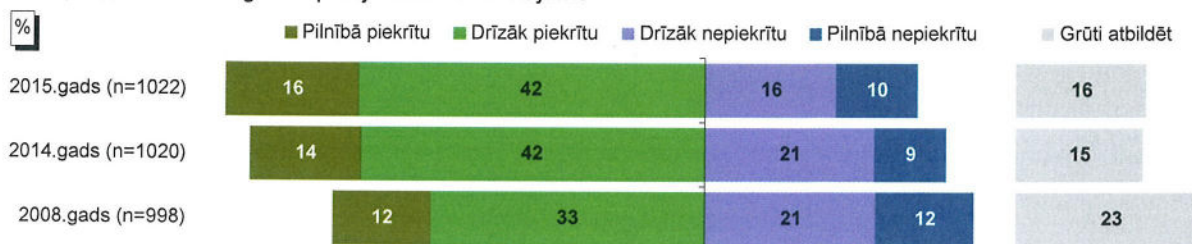
Bāzes: visi respondenti

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: **Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību**"

Bāze: visi respondenti, n=1022

2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

5. Attieksme pret militāro dienestu

Aptaujas ietvaros respondentiem tika lūgts paust viedokli par to, vai militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, kādi faktori veicina un kādi visnelabvēlīgāk ietekmē militārā dienesta popularitāti Latvijā, kā arī jautāts, par viņu pašu gatavību iesaistīties valsts aizsardzībā.

5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguvi

Saskaņā ar pētījuma rezultātiem 62% respondentu piekrita tam, ka militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, t.sk. 23% šim apgalvojumam „pilnībā” piekrita. Kopumā tam nepiekrita 28% respondentu (t.sk. „pilnībā nepiekrītu” – 10%).

Biežāk nekā caurmērā uzskatu, ka militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, pauda vīrieši, aptaujātie ar pamatizglītību, pētījuma dalībnieki ar latviešu sarunvalodu ģimenē, iedzīvotāji ar vidēji zemiem, vidēji augstiem un augstiem ienākumiem, Pierīgā, Vidzemē un Zemgalē, kā arī laukos dzīvojošie.

Savukārt, tam, ka militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, biežāk nekā caurmērā nepiekrita sievietes, aptaujātie ar augstāko izglītību, respondenti ar krievu sarunvalodu ģimenē, pētījuma dalībnieki ar zemiem vai vidējiem ienākumiem, kā arī Rīgas un Latgales iedzīvotāji.

5.2. Profesionālā dienesta/ militārās karjeras izvēles popularitāti veicinoši un kavējoši faktori

Lūgti norādīt trīs faktorus, kuri veicina profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā, visbiežāk respondenti nosauca konkurētspējīgu atalgojumu un sociālās garantijas (53%). Karjeras izaugsmes un izglītības iegūšanas iespējas par veicinošu faktoru uzskatīja 40%, stabilitāti un pārliecību par nākotni, ko garantē dienests NBS, – 37%, pozitīvu sabiedrības attieksmi pret karavīra profesiju – 31%, labus darba apstākļus dienesta vietā – 26%, iespēju dot ieguldījumu valsts un starptautiskās drošības stiprināšanā – 24%. Nedaudz retāk tika minēts aktīvs dzīves veids, piedzīvojumi (17%) un pieejamā informācija par profesionālā militārā dienesta iespējām NBS (16%).

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā biežāk nekā pirms gada respondenti par profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā veicinošiem faktoriem uzskatīja konkurētspējīgu atalgojumu un sociālās garantijas (2014.gads: 57%, 2015.gads: 62%), kā arī labus darba apstākļus (2014.gads: 22%, 2015.gads: 30%).

Raksturojot faktorus, kuri visnelabvēlīgāk ietekmē profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā, visbiežāk aptaujātie Latvijas iedzīvotāji minēja jauniešu slikto veselības stāvokli (48%). 43% uzskatīja, ka iemesls ir risks veselībai un dzīvībai, kas saistīts ar karavīru profesiju, bet 40% nosauca zemu atalgojumu, nepietiekamas sociālās garantijas. Citi faktori atzīmēti retāk: 26% minēja zemu karavīra profesijas prestižu sabiedrībā, 24% - sliktus sadzīves apstākļus, 21% - nepietiekamu nodrošinājumu ar moderniem ieročiem un ekipējumu, 18% - nepietiekamu informāciju par iespējām

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

iesaistīties profesionālajā dienestā NBS, 17% - nepietiekamas profesionālās izausmes un izglītības iegūšanas iespējas.

Jāpiebilst, ka 2015.gadā biežāk nekā 2014.gadā par profesionālā militārā dienesta popularitāti nelabvēlīgi ietekmējošiem faktoriem uzskatīti slikts jauniešu veselības stāvoklis (2014.gads: 47%, 2015.gads: 56%) un risks veselībai un dzīvībai, kas saistīts ar karavīra profesiju (2014.gads: 46%, 2015.gads: 50%).

5.3. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā

Kopumā 2/5 (40%) pētījuma dalībnieku atbildēja, ka nepieciešamības gadījumā būtu gatavi cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju, tajā skaitā „pilnībā” gatavi to darīt būtu 15%. Nedaudz biežāk (44%) respondenti atzina, ka to nedarītu (t.sk. „pilnībā” nebūtu gatavi to darīt 24%).

Biežāk nekā caurmērā apgalvojumam „nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju” atbalstu pauda vīrieši, jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem, aptaujātie ar pamatizglītību, pētījuma dalībnieki ar latviešu sarunvalodu ģimenē, privātajā sektorā nodarbinātie, iedzīvotāji ar augstiem ienākumiem, Vidzemē un Zemgalē, kā arī laukos dzīvojošie.

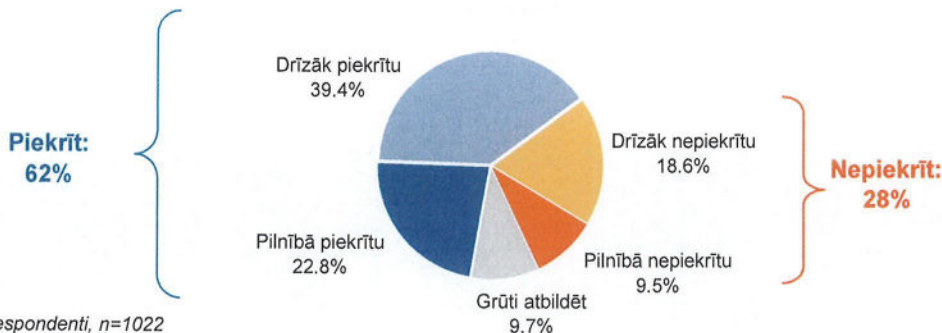
To, ka nebūtu gatavi cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju, biežāk nekā caurmērā atzina sievietes, aptaujātie, kuriem ir 61 gads un vairāk, pētījuma dalībnieki ar krievu sarunvalodu ģimenē, respondenti bez LR pilsonības, publiskajā sektorā nodarbinātie un nestrādājošie, iedzīvotāji ar vidēji zemiem ienākumiem, kā arī Kurzemē un Latgalē dzīvojošie.

Jāpiebilst, ka no vīriešiem LR pilsoņiem to, ka nepieciešamības gadījumā būtu gatavi cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju, norādīja 58%. Pretēju viedokli šajā grupā pauda 29%.

5. Attieksme pret militāro dienestu

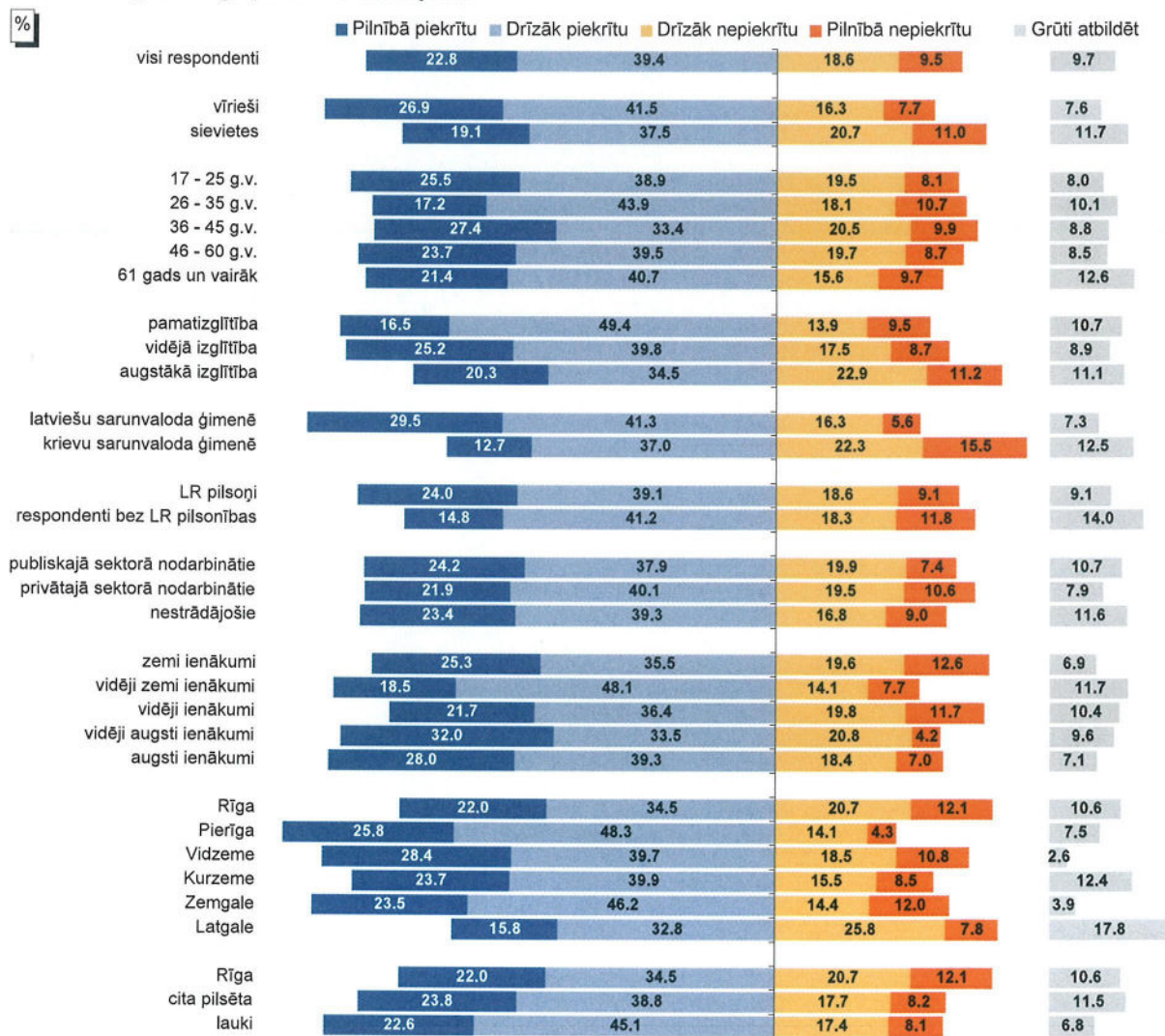
5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguvi

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: Militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam (piemēram, kā papildus priekšmets civilajās mācību iestādēs vai speciāli organizētās nodarbībās)"

Bāze: visi respondenti, n=1022

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

5.2. Profesionālā dienesta/ militārās karjeras izvēles popularitāti veicinoši un kavējoši faktori

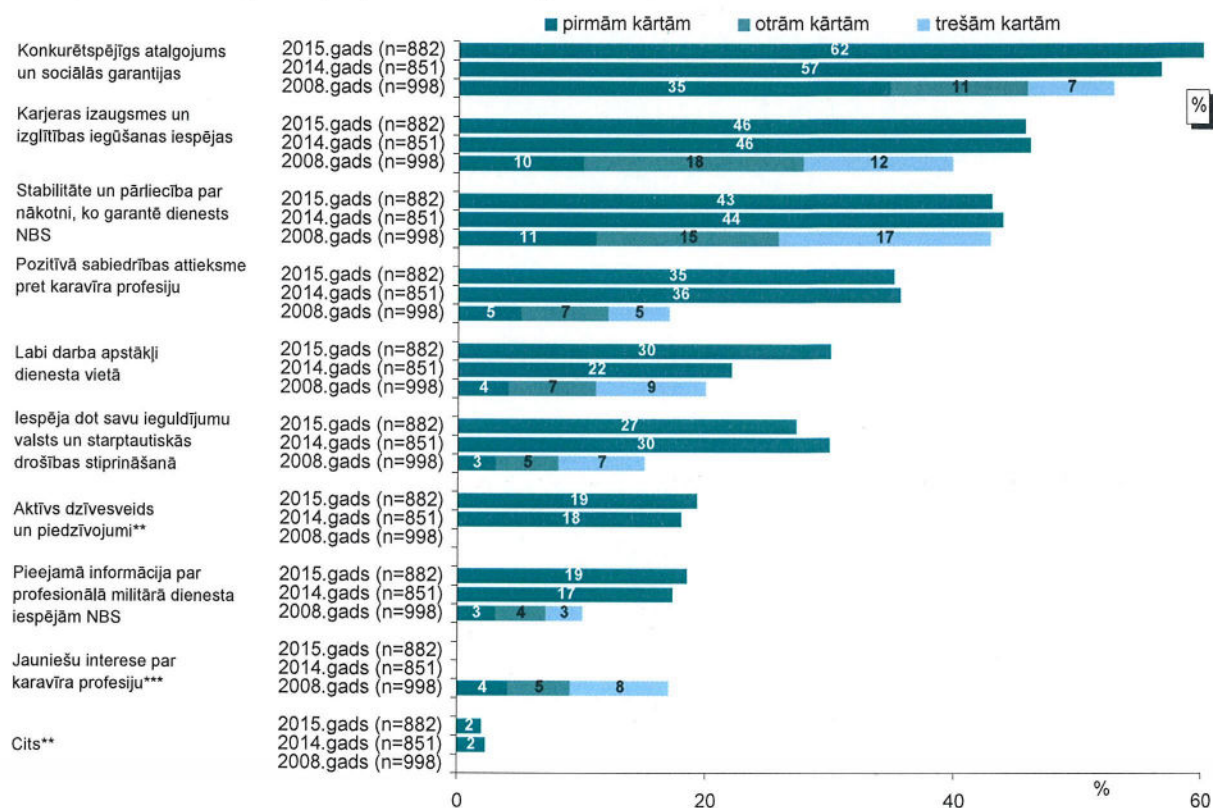
"Domājot par profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā, kuri trīs faktori, Jūsaprāt, to visvairāk veicina?"

Bāze: visi respondenti, n=1022

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: respondenti, kuri nav norādījuši, ka "nav faktoru, kas labvēlīgi ietekmē popularitāti" vai "grūti atbildēt"

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2008.gadā netika piedāvāts.

***2014. un 2015.gadā netika piedāvāts.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

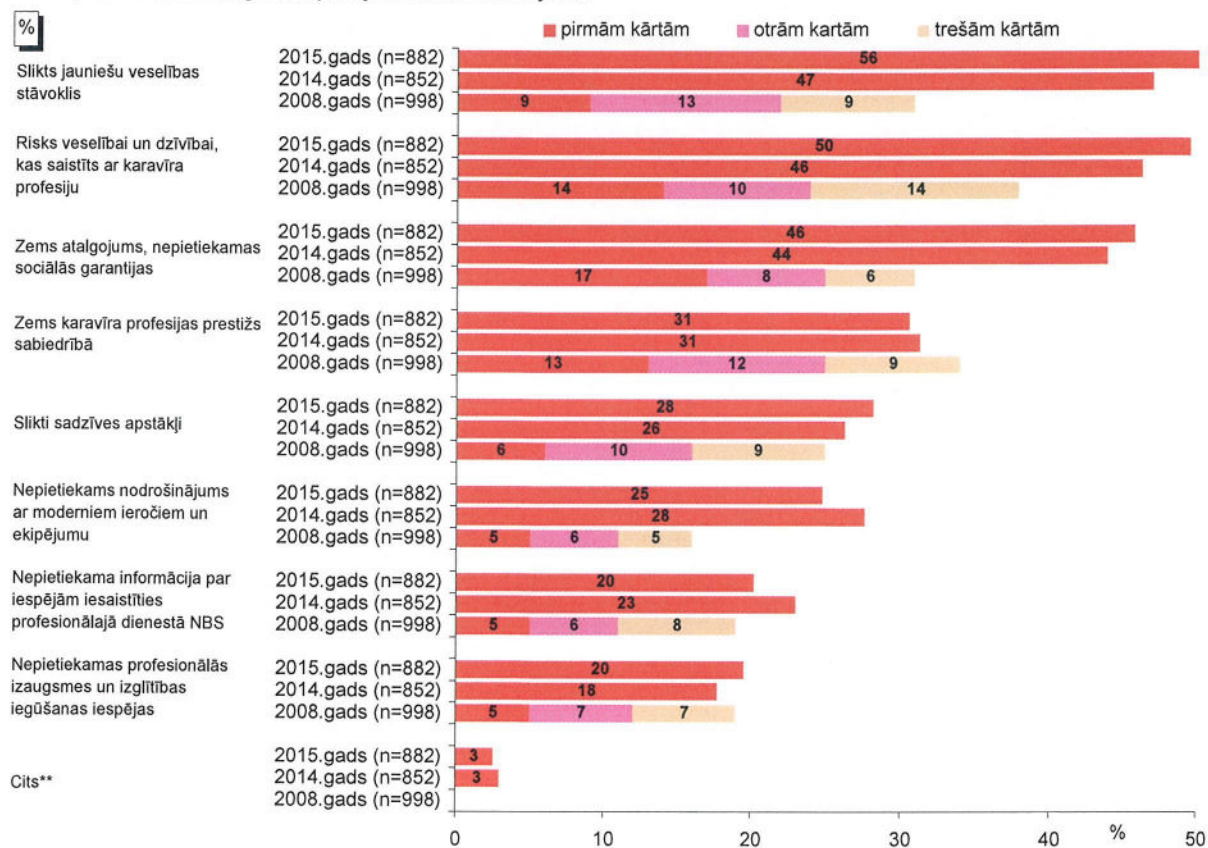
"Un kuri trīs faktori, Jūsaprāt, **visnelabvēlīgāk ietekmē** profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā? Lūdzu, miniet tikai trīs būtiskākos iemeslus!"

Bāze: visi respondenti, n=1022

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2008., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

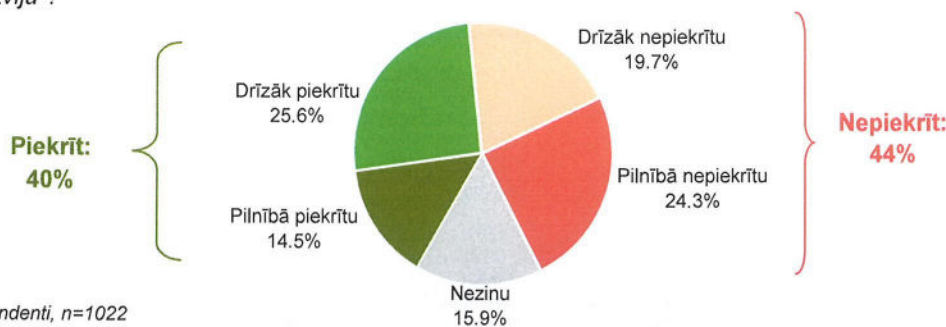
Bāzes: respondenti, kuri nav norādījuši, ka "nav faktoru, kas nelabvēlīgi ietekmē popularitāti" vai "grūti atbildēt"

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2008.gadā netika piedāvāts.

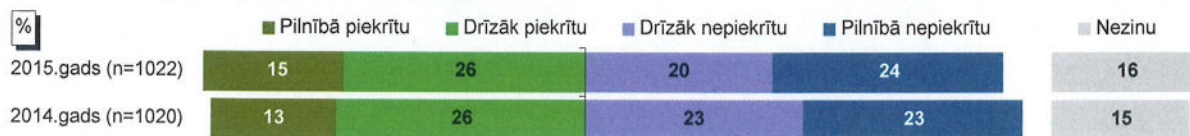
5.3. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju?"

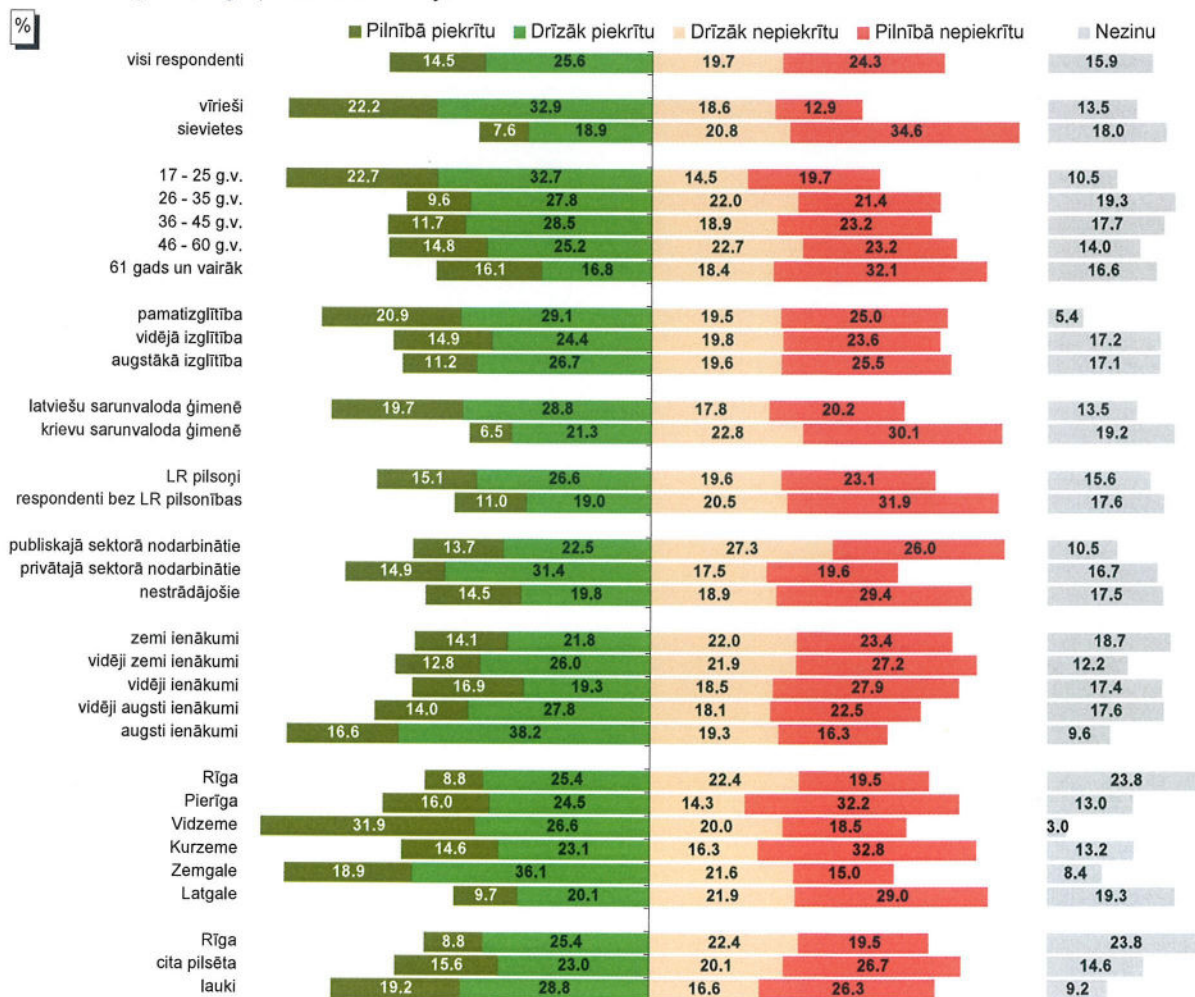
Bāze: visi respondenti, n=1022

2014. un 2015. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

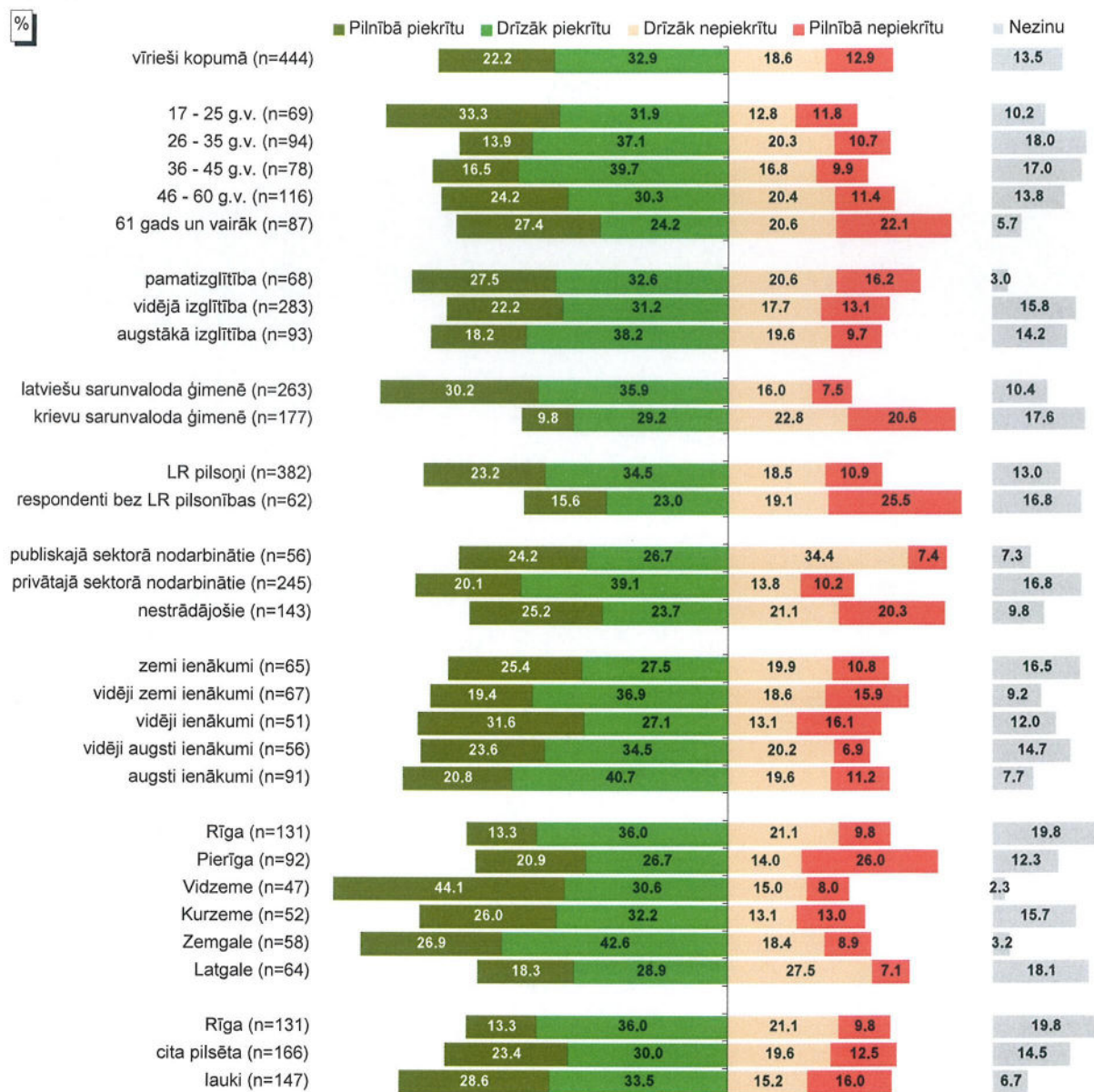
Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju?"

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

VĪRIEŠI

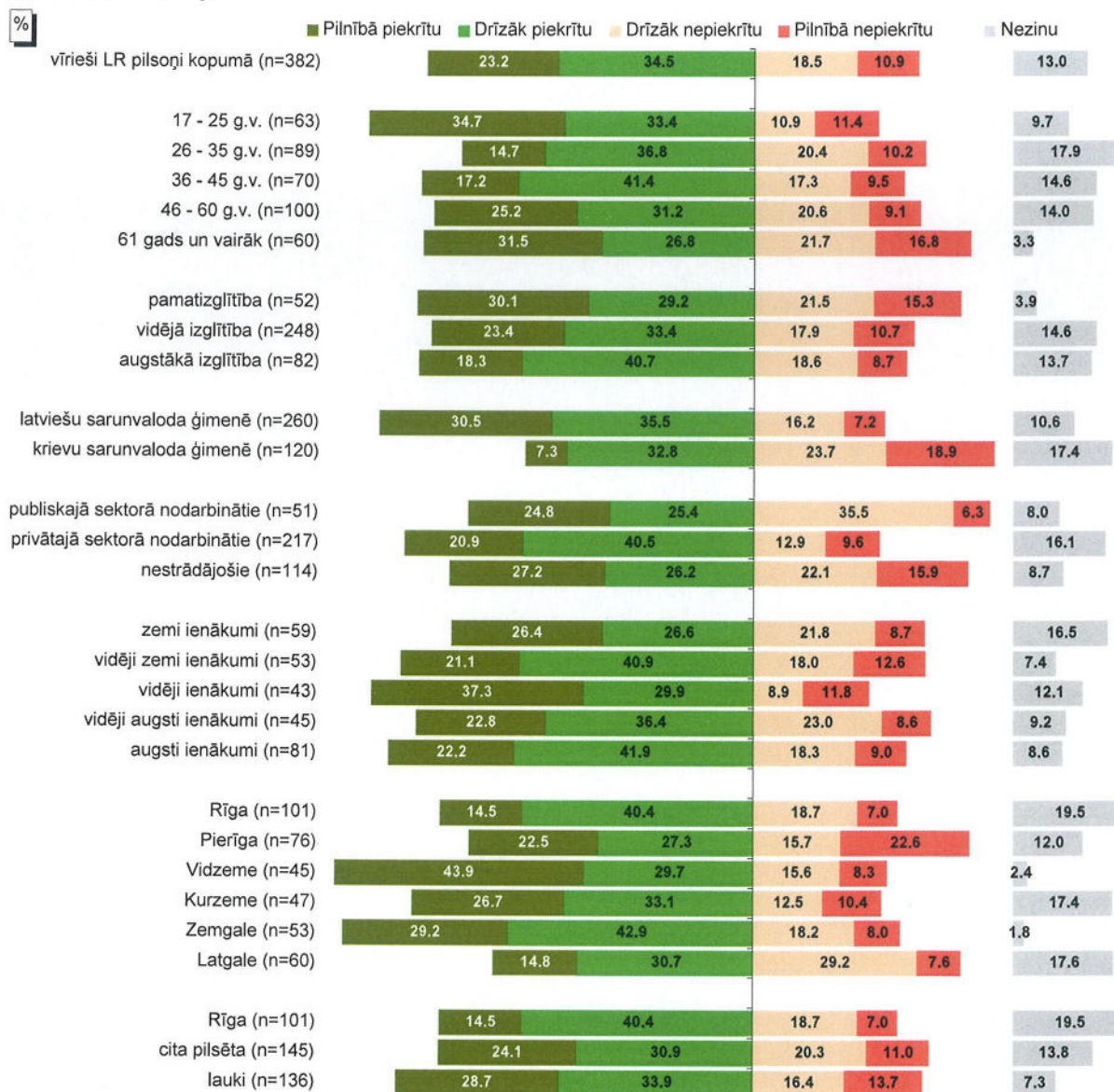
Bāzes: vīrieši

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju?"

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

VĪRIEŠI LR PILSOŅI

Bāzes: vīrieši LR pilsoņi

6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību un tās uzdevumiem

2015.gada novembrī veiktajā aptaujā respondentiem jautāja, cik lielā mērā viņi uzticas NATO, lūdzot paust uzskatus par NATO nodrošināto aizsardzību, kā arī par prioritārajiem NATO uzdevumiem.

6.1. Uzticēšanās NATO

Aptaujas dati liecina, ka 45% respondentu norādīja, ka uzticas NATO, tajā skaitā 10% NATO „pilnībā uzticas”. To, ka NATO neuzticas, atzina 38%, t.sk. „pilnīgi neuzticas” – 16%.

Biežāk nekā caurmērā to, ka uzticas NATO, norādīja vīrieši, jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem, aptaujātie ar pamatizglītību, pētījuma dalībnieki ar latviešu sarunvalodu ģimenē, LR pilsoņi, iedzīvotāji ar vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, Pierīgā, Vidzemē, Kurzemē, Zemgalē, kā arī laukos dzīvojošie.

Savukārt neuzticēšanos NATO biežāk nekā caurmērā puda aptaujātie vecumā no 36 līdz 45 gadiem, kā arī tie, kuriem ir 61 gads un vairāk, pētījuma dalībnieki ar krievu sarunvalodu ģimenē, respondenti bez LR pilsonības, iedzīvotāji ar zemiem vai vidējiem ienākumiem, kā arī Rīgā un Latgalē dzīvojošie.

6.2. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību

Jautāti, vai, viņuprāt, NATO un citu valstu karaspēka klātbūtne Latvijas teritorijā palielina vai samazina Latvijas drošību, 59% respondentu atbildēja, ka palielina. Uzskatu, ka NATO klātbūtne samazina Latvijas drošību, puda 18% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.

Raksturojot dažādu sociāldemogrāfisko grupu atbildes, jāsecina, ka biežāk nekā caurmērā uzskatu, ka NATO klātbūtne palielina Latvijas drošību, puda vīrieši, jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem, aptaujātie ar pamatizglītību, pētījuma dalībnieki ar latviešu sarunvalodu ģimenē, privātajā sektorā nodarbinātie, iedzīvotāji ar vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, Pierīgā, Vidzemē, Zemgalē, kā arī laukos dzīvojošie.

Pretēju viedokli biežāk nekā caurmērā puda aptaujātie, kuriem ir 61 gads un vairāk, iedzīvotāji ar krievu sarunvalodu ģimenē, respondenti bez LR pilsonības, nestrādājošie, pētījuma dalībnieki ar vidēji zemiem vai vidējiem ienākumiem, kā arī Latgalē dzīvojošie.

6.3. Uzskati par prioritārajiem NATO uzdevumiem

Lūgti norādīt, kādiem būtu jābūt trīs galvenajiem NATO uzdevumiem, visbiežāk respondenti minēja NATO dalībvalstu kolektīvās drošības garantēšanu un starptautiskās drošības stiprināšanu (58%). Nākamais biežāk minētais uzdevums bija miera un stabilitātes stiprināšana dažādās pasaules valstīs, novēršot konfliktus un tā radītās sekas (50%). Salīdzinoši bieži aptaujas dalībnieki uzskatīja, ka NATO būtu jācīnās ar tādiem draudiem kā terorisms, kiberuzbrukumi un narkotiku izplatība (37%), jāpastāv kā militārai organizācijai, uzturot kaujas spējīgus karaspēkus NATO dalībvalstīs (32%), jāveicina kodolatbrūņošanas un kodolieroču neizplatīšanas procesus pasaulē (30%). Citas atbildes nosauktas retāk.

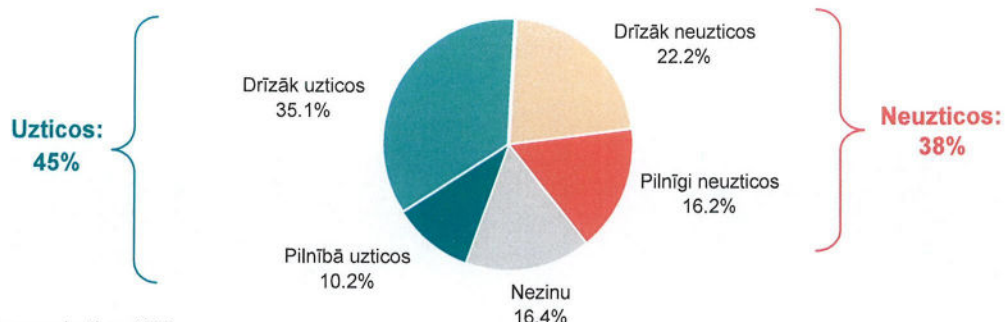
Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Salīdzinot 2014. un 2015.gada pētījumu rezultātus, vērojams, ka 2015.gadā respondenti biežāk par NATO prioritārajiem uzdevumiem atzinuši cīņu ar tādiem draudiem kā terorisms, kiberuzbrukumi un narkotiku izplatība (2014.gads: 28%, 2015.gads: 37%) un kodolatbrūņošanas un kodolieroču neizplatīšanas procesu veicināšanu (2014.gads: 25%, 2015.gads: 30%).

6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību un tās uzdevumiem

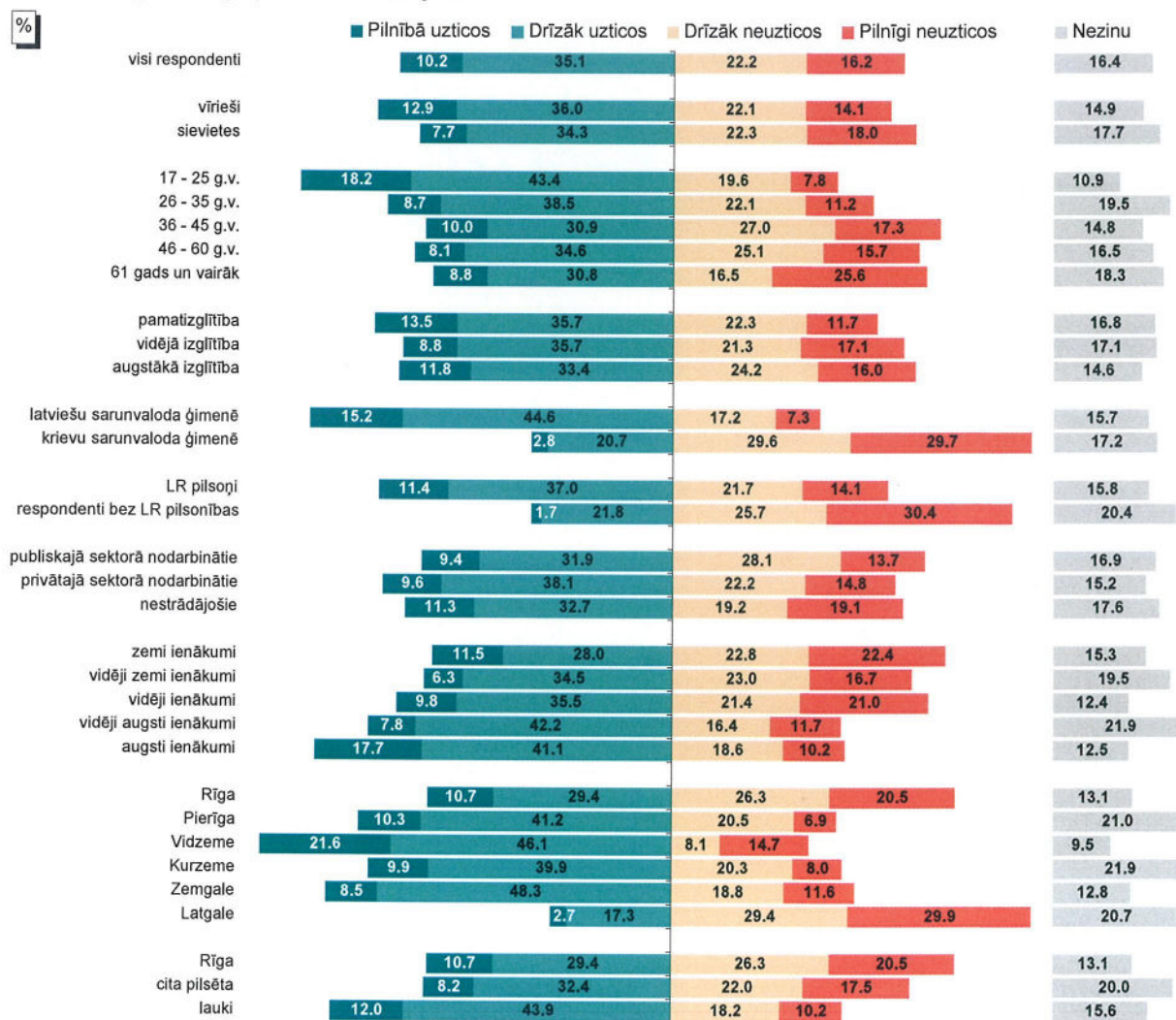
6.1. Uzticēšanās NATO

"Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā Jūs uzticaties zemāk uzskaitītajām valsts un sabiedriskajām institūcijām: pilnībā uzticaties, drīzāk uzticaties, drīzāk neuzticaties, pilnīgi neuzticaties: **NATO**"

Bāze: visi respondenti, n=1022

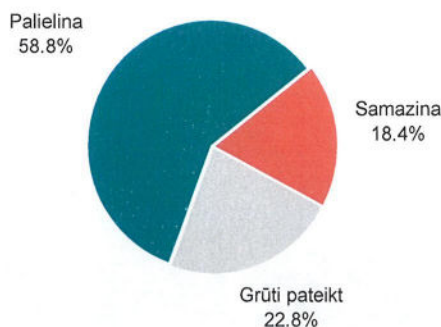
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

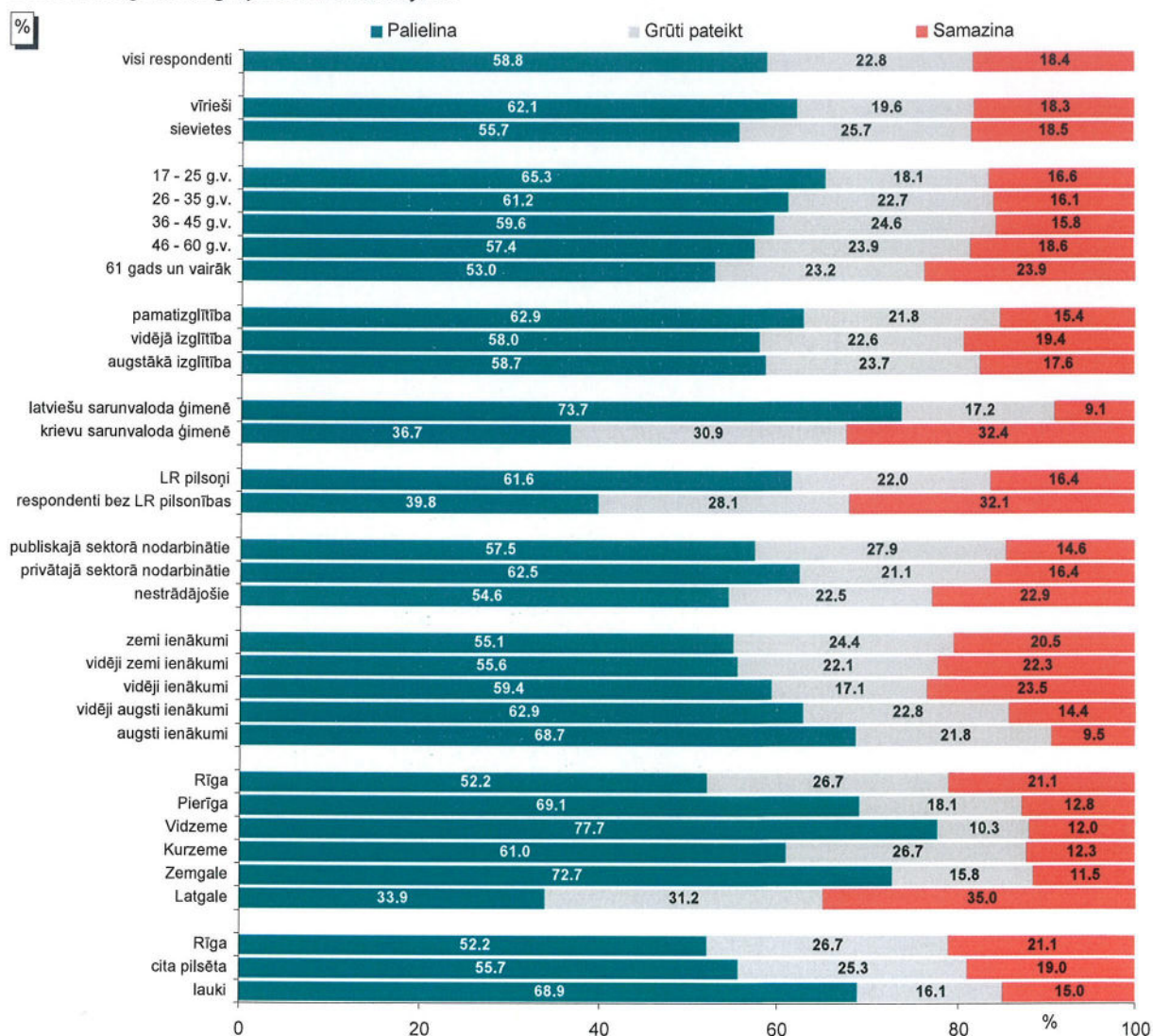
6.2. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību

"Kā Jums šķiet, vai citu NATO valstu karaspēka klātbūtne Latvijas teritorijā palielina vai samazina Latvijas drošību?"

Bāze: visi respondenti, n=1022

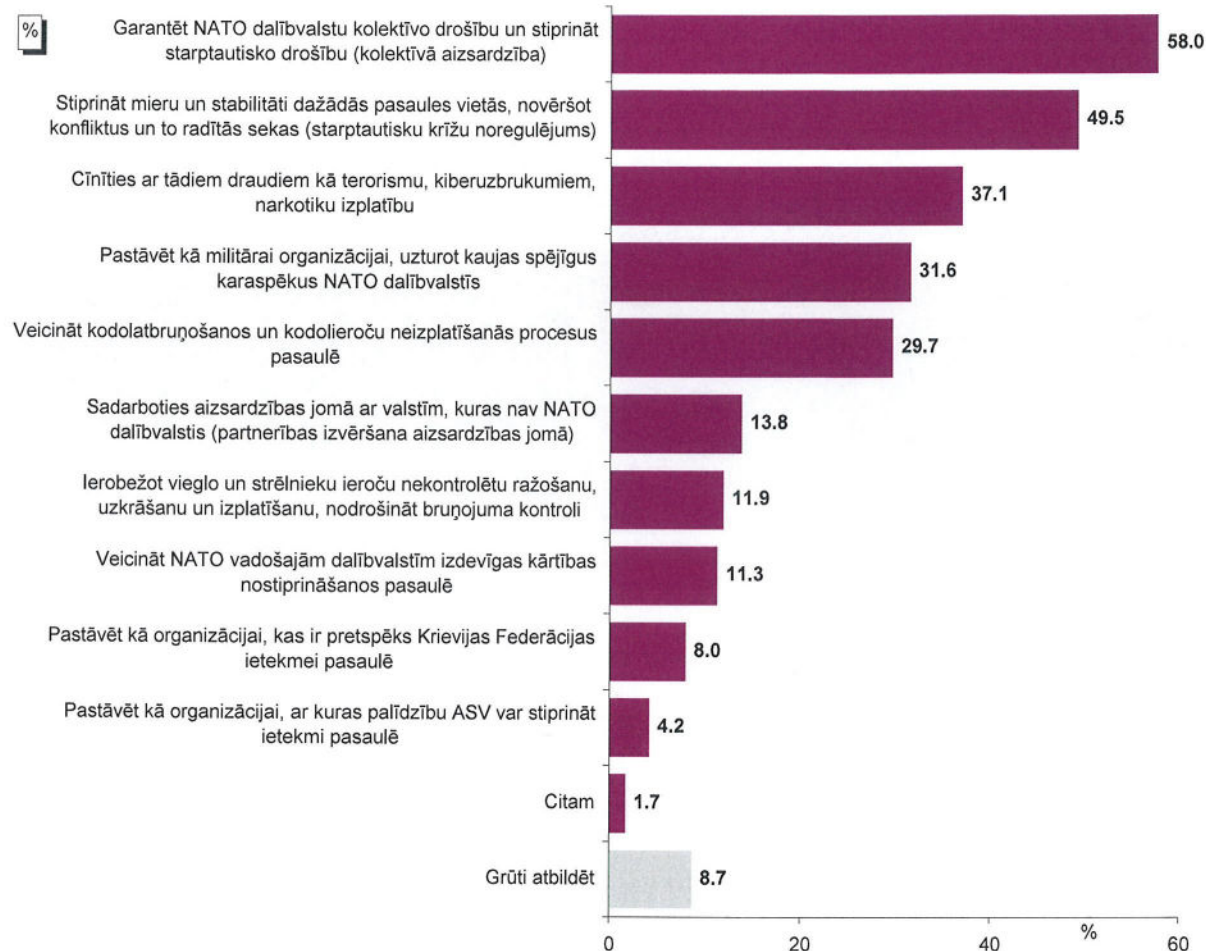
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 7.lpp.

6.3. Uzskati par prioritārajiem NATO uzdevumiem

"Ņemot vērā visu, ko Jūs zināt par NATO, sakiet, lūdzu, kādiem jābūt 3 galvenajiem NATO uzdevumiem?"

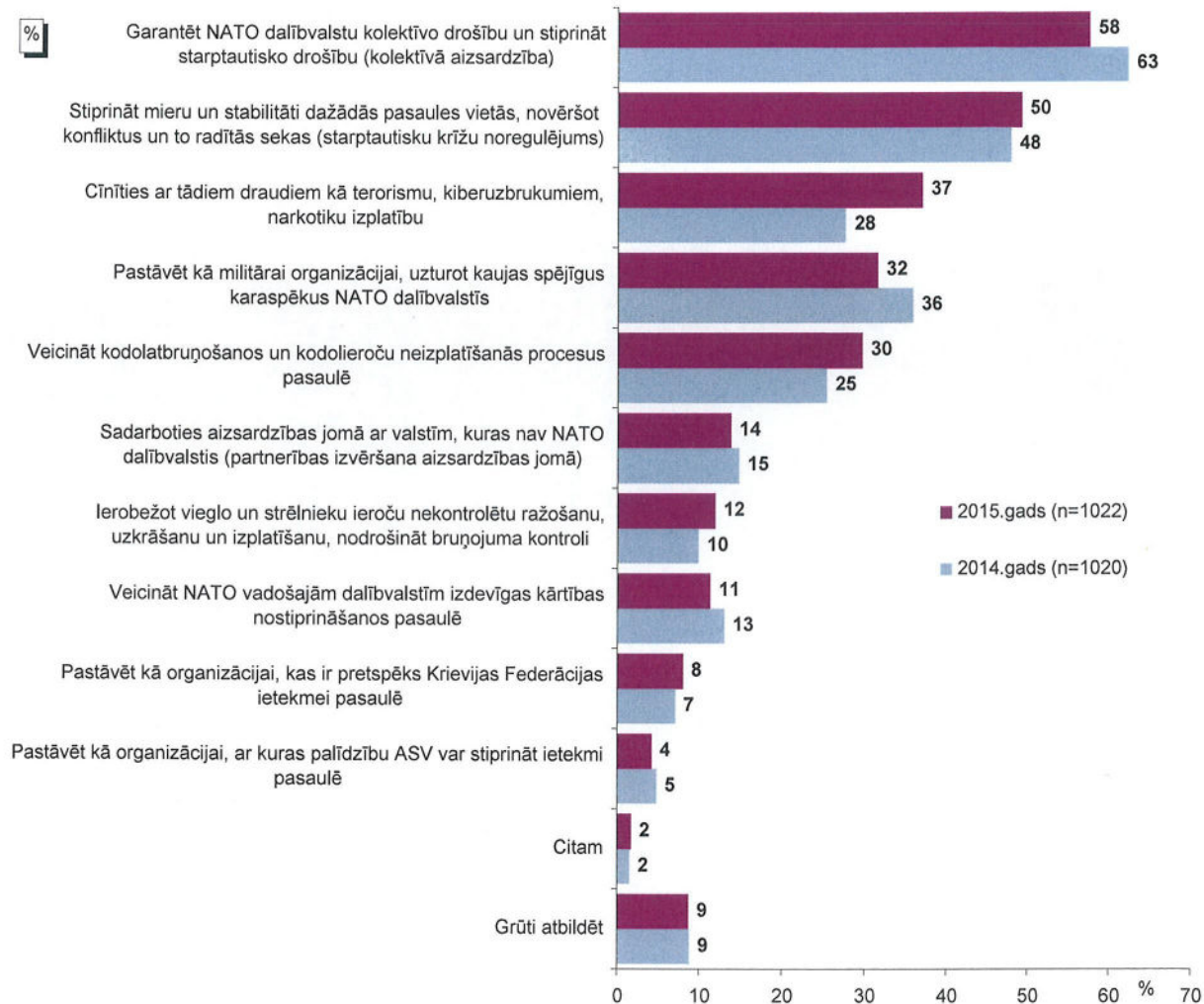
Bāze: visi respondenti, n=1022

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Ņemot vērā visu, ko Jūs zināt par NATO, sakiet, lūdzu, kādiem jābūt 3 galvenajiem NATO uzdevumiem?"

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Aptaujā izmantotā anketa

1. Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā Jūs uzticaties zemāk uzskaitītajām valsts un sabiedriskajām institūcijām: pilnībā uzticaties, drīzāk uzticaties, drīzāk neuzticaties, pilnīgi neuzticaties?

		pilnībā uzticos	drīzāk uzticos	drīzāk neuzticos	pilnīgi neuzticos	nezin/ NA
1	Aizsardzības ministrija	1	2	3	4	8
2	Nacionālie bruņotie spēki	1	2	3	4	8
3	Zemessardze	1	2	3	4	8
4	NATO	1	2	3	4	8

2. Kuri 3 no šiem riskiem (draudiem) Latvijai ir visaktuālākie, nozīmīgākie?

(Izsniegt kartīti 2, atzīmēt 3 atbilžu variantus!)

Dabas vai cilvēku radītas ekoloģiskās katastrofas	1
Militārie riski	2
Ekonomiskās krīzes	3
Kiberuzbrukumi (piem., hakeru darbības rezultātā u.tml.)	4
Konflikti starp dažādu tautību cilvēkiem	5
Terorisms	6
Noziedzība	7
Narkomānija	8
Enerģētiskie draudi	9
Citi riski	10
Nav nekādu reālu, nozīmīgu risku/ draudu	11
Grūti pateikt/ NA	98

3. Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir...

Ievērojami uzlabojusies	1
Uzlabojusies	2
Palikusi bez izmaiņām	3
Pasliktinājusies	4
Ievērojami pasliktinājusies	5
Grūti atbildēt/ NA	8

4. Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir

(INTERVĒTĀJ: jautāt tā, kā atbildēts uz jautājumu 3) uzlabojusies / nav mainījies / pasliktinājusies?

Intervētāj, detalizēti pierakstiet respondenta teikto, nepieciešamības gadījumā – pārjautāji, precizējiet!

5. Gadījumā, ja Latvijā izceltos ārēju spēku izraisīts bruņots konflikts un Jums būtu iespēja aizbraukt no Latvijas, vai Jūs aizbrauktu vai paliktu Latvijā?

Noteikti aizbrauktu	1
Vairāk ticams, ka aizbrauktu	2
Vairāk ticams, ka paliktu	3
Noteikti paliktu	4
Grūti pateikt/ NA	8

6. Kā kopumā Jūs novērtētu izmaiņas Nacionālajos bruņotajos spēkos pēdējā gada laikā?

Ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki attīstās	1
Šķiet, ka bruņotie spēki attīstās, progresē	2
Šķiet, ka bruņotie spēki neattīstās, kļūst nesakārtotāki	3
Ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās	4
Grūti atbildēt/ NA	8

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

7. Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

		Pilnībā piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnībā nepiekrītu	Grūti atbildēt/ NA
1	Militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam (piemēram, kā papildus priekšmets civilajās mācību iestādēs vai speciāli organizētās nodarbībās)	1	2	3	4	8
2	Ar Latvijas karavīriem var lepoties	1	2	3	4	8
3	Nacionālie bruņotie spēki krīzes gadījumā spēj nodrošināt valsts aizsardzību un drošību	1	2	3	4	8
4	Nacionālie bruņotie spēki sniedz nozīmīgu ieguldījumu valsts drošības stiprināšanā miera laikā	1	2	3	4	8
5	Piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā	1	2	3	4	8
6	Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību	1	2	3	4	8

8. Kuras no šīm Nacionālo bruņoto spēku aktivitātēm Jūs esat pamanījis (masu medijos vai personiski) pēdējā gada laikā? (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Militārās mācības	1
Sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšana	2
Cilvēku meklēšana un glābšana jūrā	3
Cietušo cilvēku transportēšana ar helikopteriem	4
Dalība ārkārtas situāciju novēršanā, glābšanas darbos	5
Dalība starptautiskajās operācijās	6
Vides piesārņojuma likvidēšana	7
Svinīgas militārās ceremonijas	8
Cita	9
Neesmu pamanījis nevienu no NBS aktivitātēm	10
Grūti atbildēt/ NA	98

9. Sakiet, lūdzu, kurai no šīm vajadzībām finansējums būtu jāpalielina vispirmām kārtām? Izsniegt kartīti 9!

Un otrām kārtām? Un trešām kārtām? Viena atbilde katrā kolonnā!

	Vissvarīgākā	Otrā svarīgākā	Trešā svarīgākā
Militārai izglītībai, karavīru profesionalitātes celšanai	1	1	1
NBS kaujas spēju attīstīšanai (bruņojumam, ekipējumam, armijas tehniskajam nodrošinājumam)	2	2	2
Sadzīves apstākļu uzlabošanai dienesta vietā	3	3	3
Līdzdalībai starptautiskajās miera nodrošināšanas operācijās	4	4	4
Skolas vecuma jauniešu patriotiskai izglītošanai un audzināšanai (Jaunsardzei)	5	5	5
Karavīru atalgojumam	6	6	6
Profesionālās militārās kultūras veicināšanai (militāro orķestru, karavīru interešu klubu nodrošinājumam)	7	7	7
Zemessardzes darbības nodrošinājumam	8	8	8
Citai	9	9	9
Grūti atbildēt/ NA	98	98	98

10. Kāda kopumā ir Jūsu attieksme pret Nacionālo bruņoto spēku līdzdalību dažādās starptautiskajās operācijās? Vai Jūs to...

Pilnībā atbalstāt	1
Drīzāk atbalstāt	2
Drīzāk neatbalstāt	3
Pilnībā neatbalstāt	4
Grūti atbildēt/ NA	8

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

11. Kā Jums šķiet, vai citu NATO valstu karaspēka klātbūtne Latvijas teritorijā palielina vai samazina Latvijas drošību?

Palielina	1
Samazina	2
Grūti pateikt/ NA	8

12. Ņemot vērā visu, ko Jūs zināt par NATO, sakiet, lūdzu, kādiem jābūt 3 galvenajiem NATO uzdevumiem? (Izsniegt kartīti 12! Atzīmēt 3 atbilžu variantus!)

Garantēt NATO dalībvalstu kolektīvo drošību un stiprināt starptautisko drošību (kolektīvā aizsardzība)	1
Stiprināt mieru un stabilitāti dažādās pasaules vietās, novēršot konfliktus un to radītās sekas (starptautisku krīžu neregulējums)	2
Pastāvēt kā militārai organizācijai, uzturot kaujas spējīgus karaspēkus NATO dalībvalstīs	3
Veicināt kodolatbrūņošanas un kodolieroču neizplatīšanās procesus pasaulē	4
Ierobežot vieglo un strēlnieku ieroču nekontrolētu ražošanu, uzkrāšanu un izplatīšanu, nodrošināt bruņojuma kontroli	5
Cīnīties ar tādiem draudiem kā terorismu, kiberuzbrukumiem, narkotiku izplatību	6
Sadarboties aizsardzības jomā ar valstīm, kuras nav NATO dalībvalstis (partnerības izvēšana aizsardzības jomā)	7
Veicināt NATO vadošajām dalībvalstīm izdevīgas kārtības nostiprināšanos pasaulē	8
Pastāvēt kā organizācijai, kas ir pretspēks Krievijas Federācijas ietekmei pasaulē	9
Pastāvēt kā organizācijai, ar kuras palīdzību ASV var stiprināt ietekmi pasaulē	10
Citām	11
Grūti atbildēt/ NA	98

13. Kādiem, Jūsprāt, jābūt Zemessardzes 3 galvenajiem uzdevumiem? (Izsniegt kartīti 13! Atzīmēt līdz 3 atbildēm!)

Sagatavot un apmācīt pilsoņus dienestam Zemessardzē	1
Pildīt valsts aizsardzības uzdevumus	2
Piedalīties starptautiskajās operācijās, NATO un ES spēkos	3
Sniegt atbalstu sabiedroto spēku uzņemšanā	4
Sniegt atbalstu civilās aizsardzības sistēmai (glābšana, meklēšana, katastrofu seku likvidēšana u.tml.)	5
Veikt militāro objektu apsardzi	6
Sniegt atbalstu sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā	7
Speciālu prasmju (piemēram, nesprāgušās munīcijas neitralizēšana, aizsardzība pret masu iznīcināšanas ieročiem, ekoloģisko katastrofu seku likvidēšana u.c.) attīstīšana, lai sniegtu atbalstu NBS	8
Cits	9
Grūti atbildēt/ NA	98

14. Kāda, Jūsprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība)? (Izsniegt kartīti 14!)

		-5 - ļoti vāja profesionālā sagatavotība										5 - ļoti augsta profesionālā sagatavotība	Grūti atbildēt/ NA
1	NBS karavīri	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	8
2	Zemessargi	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	8
3	Rezerves karavīri	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	8

15. Domājot par profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā, kuri trīs faktori, Jūsprāt, to visvairāk veicina? (Izsniegt kartīti 15! Atzīmēt 3 atbilžu variantus!)

Konkurētspējīgs atalgojums un sociālās garantijas	1
Pozitīvā sabiedrības attieksme pret karavīra profesiju	2
Karjeras izaugsmes un izglītības iegūšanas iespējas	3
Pieejamā informācija par profesionālā militārā dienesta iespējām Nacionālajos bruņotajos spēkos	4
Labi darba apstākļi dienesta vietā	5
Stabilitāte un pārliecība par nākotni, ko garantē dienests Nacionālajos bruņotajos spēkos	6
Iespēja dot savu ieguldījumu valsts un starptautiskās drošības stiprināšanā	7
Aktīvs dzīvesveids un piedzīvojumi	8
Cits	9
Nav faktoru, kas labvēlīgi ietekmē popularitāti	10
Grūti atbildēt/NA	98

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

16. Un kuri trīs faktori, Jūsaprāt, visnelabvēlīgāk ietekmē profesionālā militārā dienesta popularitāti Latvijā? Lūdzu, miniet tikai trīs būtiskākos iemeslus! (Izsniegt kartīti 16! Atzīmēt 3 atbilstošu variantus!)

Zems atalgojums, nepietiekamas sociālās garantijas	1
Zems karavīra profesijas prestižs sabiedrībā	2
Nepietiekamas profesionālās izaugsmes un izglītības iegūšanas iespējas	3
Nepietiekama informācija par iespējām iesaistīties profesionālajā dienestā Nacionālajos bruņotajos spēkos	4
Slikti sadzīves apstākļi	5
Slikts jauniešu veselības stāvoklis	6
Nepietiekams nodrošinājums ar moderniem ieročiem un ekipējumu	7
Risks veselībai un dzīvībai, kas saistīts ar karavīra profesiju	8
Cits	9
Nav faktoru, kas nelabvēlīgi ietekmē popularitāti	10
Grūti atbildēt/ NA	98

17. No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par Latvijas valsts aizsardzību?

(Izsniegt kartīti 17! Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Militāro ziņu portāls www.sargs.lv	1
Žurnāls „Tēvijas Sargs”	2
Aizsardzības ministrijas mājas lapa www.mod.gov.lv	3
Nacionālo bruņoto spēku mājas lapa www.mil.lv	4
Nacionālo bruņoto spēku sociālo mediju tīkls „Latvijas armija”	5
Raidījums „Latvijas karavīrs”	6
Latvijas Sabiedriskie mediji www.ism.lv	7
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) laikraksti	8
Vietējās (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) radio stacijas	9
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) TV kanāli	10
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) ziņu portāli	11
Nacionālie laikraksti	12
Nacionālās radio stacijas	13
Nacionālie TV kanāli	14
Nacionālie interneta ziņu portāli	15
Sociālās saziņas tīkli un blogi (draugiem.lv, twitter.com, facebook.com u.c.)	16
Krievijas mediji	17
Citu ārvalstu mediji	18
Man pastāsta pazīstami karavīri, zemessargi, aizsardzības jomā strādājošie	19
Cits	20
Informāciju par valsts aizsardzību nav ieguvis/-usi	21
Grūti atbildēt/ NA	98

18. Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju"?

Pilnībā piekrītu	1
Drīzāk piekrītu	2
Drīzāk nepiekrītu	3
Pilnībā nepiekrītu	4
Nezinu/ NA	8

SKDS

sabiedriskās domas pētījumu centrs

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

Tālr.: 67 312 876, fakss: 67 312 874

E-mail: skds@skds.lv

www.skds.lv